

Aika 16.03.2026, klo 17:00
Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2

Käsiteltävät asiat

- § 33 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 34 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 35 Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 36 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 37 Keskusvaalilautakunnan päätös 5.2.2026 § 2 varavaltuutetun määräämisestä Tampereen Kristillisdemokraattien valtuustoryhmälle**
- § 38 Apulaispormestarin sijaisen valinta**
- § 39 Ehdollinen eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja täydennysvaali**
- § 40 Muutokset vuoden 2026 talousarvioon**
- § 41 Asemakaava nro 8309 Pispala, II vaihe**
- § 42 Valtuustoaloite Kintulammin retkeily- ja suojelualueen laajentamiseksi – Jaakko Stenhäll ym.**
- § 43 Valtuustoaloite työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi rakennusalueella RT:n ohjekortin avulla – Saana Kuusipalo ym.**
- § 44 Valtuustoaloite erittäin uhanalaisen jokihelmisimpukan suojelemiseksi Tampereen kaupungin toiminnassa – Saana Kuusipalo ym.**
- § 45 Valtuustoaloite Pispalan rakennusperinnön ja kulttuurihistoriallisen ympäristön suojelemiseksi ja säilyttämiseksi eheänä myös tulevaisuudessa – Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila ja Jouni Sirén ym.**
- § 46 Valtuustoaloite orvokkien ja muiden kausikukkien jakamiseksi maksutta kaupunkilaisille kompostoinnin sijaan - Sinikka Torkkola ym.**
- § 47 Valtuustoaloite lasten koulutien turvaamiseksi – Perussuomalaisten valtuustoryhmä**
- § 48 Tiedoksi: Nuorisovaltuuston aloite uimahallien kertalippujen maksumahdollisuuksista**
- § 49 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**
- § 50 Kokousraportit**

Osallistujat

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Kaunisto Kalle, sihteeri
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Gustafsson Jukka
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Helimo Matti
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jatinen Tuula
Jussila Anne-Mari
Jussila Perttu
Jäntti Aleksi
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kajander Kerttu, Nuorisovaltuuston edustaja
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Kannonlahti Katja, Viestintäjohtaja
Karjalainen Miisa
Kirjavainen Johanna
Klami Laura, Lakiasiainjohtaja
Korhonen Laura
Koskela Mikko, Talousjohtaja
Kostiainen Leena
Kuitu Pilvi
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Lindell Raija, Viestintäpäällikkö
Lindén Lauri
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Manninen Essi, Luottamushenkilö
Moilanen Anna
Mustakallio Jaakko

Nevanperä Lauri
Nikko Patricia, Juristi
Nurminen Ilmari
Nurminen Mikko, Johtaja
Ovaska Jouni
Penttilä Aino, Viestintäpäällikkö
Perämaa Juha, Juristi
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Rajala Petri
Salmijärvi Mirja
Savisaari Lauri, Johtaja
Sirén Jouni
Skön Erika
Suomi Iia-Elisabeth
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Mitja
Träskbäck Jocka
Tynkkynen Oras
Uotila Mats
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Viitaniemi Riikka, Johtava juristi
Vikman Sofia
Virolainen Atte
Vänskä Laura
Wecksten Anna-Leea, Viestintäpäällikkö
Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

§ 33

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 34

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Aleksi Jäntti ja Elina Järvenpää (varalle Vilma Järvisalo ja Kirsi Kaivonen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 23.3.2026.

§ 35

Läsnäolo- ja puheoikeudet

§ 36

Tiedoksi merkittävät asiat

Kaupunginvaltuusto, § 37, 16.03.2026
Keskusvaalilautakunta, § 2, 05.02.2026
Kaupunginhallitus, § 53, 16.02.2026

§ 37

Keskusvaalilautakunnan päätös 5.2.2026 § 2 varavaltuutetun määräämisestä Tampereen Kristillisdemokraattien valtuustoryhmälle

TRE:6251/00.00.03/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Juha Perämaa, puh. 040 503 9038,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunnan päätös 5.2.2026 § 2 merkitään tiedoksi.

Keskusvaalilautakunta, 05.02.2026, § 2

Valmistelijat / lisätiedot:
Perämaa Juha

Päätös

Hyväksyttiin sähköisellä päätöksentekomenettelyllä.
Esittelijä: Perämaa Juha, Juristi

Päätösehdotus oli

Mari Ahola määrätään Tampereen Kristillisdemokraattien
valtuustoryhmän 2. varavaltuutetuksi.

Perustelut

Kaupunginvaltuuston todettua 19.1.2026 varavaltuutettu Ella Hällbackan
varavaltuutetun luottamustoimen päättyneeksi on Tampereen
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän varavaltuutettujen määrä jäänyt
vajaaksi.

Valtuuston puheenjohtaja on pyytänyt keskusvaalilautakuntaa vaalilain
93 §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Tiedoksi

Mari Ahola, valtuusto, luottamushenkilömuutokset

Liitteet

1 Valtuuston puheenjohtajan kirje 19.1.2026

Kaupunginhallitus, 16.02.2026, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Keskusvaalilautakunnan päätös 5.2.2026 § 2 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Keskusvaalilautakunta on 5.2.2026 § 2 määrännyt Mari Aholan
Tampereen Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän 2. varavaltuutetuksi.

Kaupunginvaltuusto, § 38, 16.03.2026
Kaupunginhallitus, § 66, 02.03.2026

§ 38

Apulaispormestarin sijaisen valinta

TRE:1072/01.02.01/2026

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Valtuusto valitsee elinvoima- ja osaamislautakunnan sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan apulaispormestarin sijaisen 17.3.–28.8.2026 väliseksi ajaksi.

Lisäksi esitetään, että kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Valittu, Jaakko Mustakallio, Luottamushenkilömuutokset,
luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 66

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Valtuusto valitsee elinvoima- ja osaamislautakunnan sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan apulaispormestarin sijaisen 17.3.–28.8.2026 väliseksi ajaksi.

Lisäksi esitetään, että kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Perustelut

Elinvoima- ja osaamislautakunnan sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan apulaispormestari Jaakko Mustakalliolle on myönnetty vapaata apulaispormestarin tehtävästä 17.3.–28.8.2026 väliseksi ajaksi.

Kuntalain 80.4 §:n nojalla apulaispormestarilla on oikeus saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja samoin perustein kuin kunnallisella viranhaltijalla.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 5 §:n mukaan valtuusto valitsee varsinaisista valtuutetuista apulaispormestarille sijaisen, mikäli tämän poissaolo kestää yli kaksi kuukautta.

Apulaispormestari on luottamushenkilö, jonka valintaan, vaalikelpoisuuteen ja toimikauteen sovelletaan, mitä kuntalain 44 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään pormestarista. Apulaispormestarien tehtävät ja ratkaisovalta on määritelty hallintosäännön 32 §:ssä.

Apulaispormestarin vaalissa noudatetaan kuntalain säännöksiä. Vaali on enemmistövaali, joka voidaan vaadittaessa toimittaa suljetuin lipuin. Jos apulaispormestarin vaalissa kukaan ei ole saanut yli puolta annetuista äänistä, toimitetaan uusi vaali kahden eniten ääniä saaneen välillä. Tässä vaalissa eniten ääniä saanut tulee valituksi. Mikäli äänet menevät tasan, ratkaisee arpa. Jos valinnasta ollaan yksimielisiä, vaali voidaan suorittaa ilman vaalitoimitusta.

Tiedoksi

Valittu, Jaakko Mustakallio, Luottamushenkilömuutokset,
luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi

Kokouskäsittely

Jaakko Mustakallio ilmoitti olevansa asianosaisena esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1. momentin 1) kohdan perusteella ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginvaltuusto, § 39, 16.03.2026

Kaupunginhallitus, § 67, 02.03.2026

§ 39

Ehdollinen eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä ja täydennysvaali

TRE:1049/00.00.03/2026

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 39

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285 ja kehittämispäällikkö
Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Johanna Kirjavaiselle myönnetään ero kaupunginhallituksen varajäsenen
luottamustoimesta, mikäli hänet valitaan apulaispormestarin sijaiseksi.

Kaupunginhallitukseen valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi
toimikaudeksi.

Asia käsitellään valtuuston kokouksessa, mikäli perusteluissa mainittu
ehto toteutuu.

Tiedoksi

Valittu, Johanna Kirjavainen, Luottamushenkilömuutokset,
luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi

Liitteet

1 Eroanomus
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Johanna Kirjavaiselle myönnetään ero kaupunginhallituksen varajäsenen
luottamustoimesta, mikäli hänet valitaan apulaispormestarin sijaiseksi.

Kaupunginhallitukseen valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi
toimikaudeksi.

Asia käsitellään valtuuston kokouksessa, mikäli perusteluissa mainittu ehto toteutuu.

Perustelut

Johanna Kirjavainen on pyytänyt eroa kaupunginhallituksen varajäsenen ja konsernijaoston jäsenen (2. vpj) luottamustoimesta ehdolla, että hänet valitaan elinvoiman palvelualueen apulaispormestarin sijaiseksi 16.3.2026 kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Vihreiden valtuustoryhmä on päättänyt esittää Johanna Kirjavaista elinvoiman palvelualueen lautakuntien apulaispormestarin sijaiseksi. Nykyinen apulaispormestari Jaakko Mustakallio jää vanhempainvapaalle. Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 5 §:n mukaan valtuusto valitsee varsinaisista valtuutetuista apulaispormestarille sijaisen, mikäli tämän poissaolo kestää yli kaksi kuukautta.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kaupunginhallituksen varajäsenen osalta erosta päättää kaupunginvaltuusto. Konsernijaoston osalta asiasta päättää kaupunginhallitus.

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa. Tätä kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneseen.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä."

Valtuuston 19.5.2025 § 59 hyväksymän Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet, konsernijaoston jäsenet ja varajäsenet, tarkastuslautakunnan varsinaiset jäsenet, pormestari, konsernijohtaja tai omistajaohjausyksikön johtaja eivät voi kuulua tytäryhtiöiden, konserniin kuuluvien yhteisöjen tai säätiöiden johtoon tai hallitukseen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tiedoksi

Valittu, Johanna Kirjavainen, Luottamushenkilömuutokset,
luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi

Kaupunginvaltuusto, § 40, 16.03.2026

Kaupunginhallitus, § 60, 02.03.2026

§ 40

Muutokset vuoden 2026 talousarvioon

TRE:328/02.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422 ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Vuoden 2026 talousarvioon tehdään liitteessä esitetyt muutokset. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on -45,6 milj. euroa, nettoinvestoinnit -241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 39.

Vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin tehdään esitetyt muutokset.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investointimenoihin lisätään 2,4 milj. euroa vuodelle 2027 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2028 Kaupin kehittämiseen ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen.

Tiedoksi

Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas

Liitteet

1 Kh 2.3.2026 Muutokset vuoden 2026 talousarvioon, päivitetty 2.3.2026

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvioon tehdään liitteessä esitetyt muutokset. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on -45,6 milj. euroa, nettoinvestoinnit -241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 39.

Vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin tehdään esitetyt muutokset.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investointimenoihin lisätään 2,4 milj. euroa vuodelle 2027 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2028 Kaupin kehittämiseen ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2026 talousarvion 10.11.2025. Alkuperäisessä talousarviossa kaupungin tilikauden tulos on -41,4 milj. euroa, nettoinvestoinnit -230,7 milj. euroa ja investointien tulo-rahoitusprosentti 42. Tämän jälkeen on päätetty palkankorotuksiin ja organisaatiomuutoksiin liittyvistä siirroista, jotka eivät muuttaneet koko kaupungin tulosta.

Talousarvion hyväksymisen jälkeen on ilmennyt tarpeita vuodelta 2025 säästyneiden investointi- ja käyttötalousmäärärahojen uudelleen budjetoinnille, eräitä muutostarpeita investointeihin ja käyttötalouteen sekä valtionosuusarvioiden päivitystarve. Lisäksi vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin esitetään muutoksia.

Toimintatuloihin ja -menoihin esitetään seuraavia muutoksia, jotka heikentävät tulosta nettomääräisesti noin 3,5 milj. euroa:

- Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaustuloja saadaan noin -0,8 milj. euroa talousarviota vähemmän ja kotikuntakorvausmenoja maksetaan noin -1,3 milj. euroa talousarviota enemmän.
- Sisäisten vuokrien muutokset muuttavat asunto- ja kiinteistölautakunnan ja sisäisten yksiköiden laskutusta yhtä paljon. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakatetta esitetään heikennettäväksi 0,4 milj. eurolla vuokramuutosten takia. Perusopetuksen Sairaalakadun toimipisteen vuokratulujen vähennys sisältyy jo talousohjelman toimenpiteisiin ja on siten huomioitu talousarviossa aiemmin. Tilajärjestelystä ei kuitenkaan synny talousohjelmassa ennakoitua kaupungin tasoista säästöä, koska tila jää kaupungin omaan käyttöön eikä ulkoisten kustannusten kokonaismäärä vähene olennaisesti.
- Nuorten kesätyöseteli ja kesäyrittäjyysseteli noin -0,4 milj. euroa
- Digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän ICT-laskutus pienenee talouden tasapaino-ohjelman johdosta. Pienentää konsernihallinnon tuloja ja sisäisten yksiköiden menoja yhtä paljon. Myös ulkoisten asiakkaiden laskutus pienenee (muun muassa konserniyhteisöt ja muut kunnat) -0,1 milj. euroa, mikä heikentää kaupungin tulosta.
- Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka -palveluryhmän ja konsernihallinnon projektien omarahoitusosuuksiin yhteensä 0,5 milj. euroa

Lisäksi esitetään seuraavia muutoksia toimintatuloihin ja -menoihin, joiden kokonaisvaikutus kaupungin talouteen on 0 euroa.

- Kaupungin ammatilliseen koulutukseen osoittama Toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuus -lisärahoitus poistuu ja muutos pienentää Tredun tuloja ja Konsernihallinnon yhteisten erien menoja 0,721 milj. euroa.
- Konsernihallinnon yhteisten erien kautta Tredulle kohdistettava ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus pienenee noin 1,3 milj. euroa. Muutoksen vaikutuksesta Tredun tulot ja menot pienevät vastaavasti. Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet pienenevät (netto kaupunkitasolla 0).

Valtionosuudet ovat toteutumassa 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat ministeriön 30.12.2025 tekemän päätöksen mukaan noin 0,5 milj. euroa talousarviota pienemmät, josta 1,3 milj. euroa liittyy ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien tarkentumiseen. Verotulomenetyksen korvaus on 0,1 milj. euroa valtiovarainministeriön syyskuussa 2025 antamaa arviota suurempi. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus sitä vastoin on 0,1 milj. euroa arvioitua pienempi.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan suunnitelmanmukaisten poistojen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Arvonalentumisia joudutaan kirjaamaan 1,8 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Vuoden 2026 investointeihin esitetään 10,5 milj. euron muutoksia.

Vuoden 2025 muutetun talousarvion nettoinvestoinnit olivat 237,9 milj. euroa ja niitä jäi toteutumatta 12,0 milj. euroa. Näistä vuodelta 2025 käyttämättä jääneistä investointimäärärahoista esitetään budjetoitavaksi uudelleen noin 5,7 milj. euroa. Esitys koostuu seuraavista kokonaisuuksista, joiden tarkemmat perustelut ovat liitteenä:

- Talonrakennushankkeet 2,7 milj. euroa
- Hiedanranta-kehitysohjelma 0,55 milj. euroa
- Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma 1,1 milj. euroa
- Lyseon lukion ensikertainen kalustaminen noin 0,8 milj. euroa
- Kissanmaan koulun ja esiopetuksen ensikertainen kalustaminen noin 0,4 milj. euroa
- Hervanta-Koivistonkylä alueen reittien kunnostaminen vajaa 0,1 milj. euroa

Näiden lisäksi talonrakennushankkeista Lyseon lukion, Lamminpään koulun rakennus 1:n ja Liisankallion väestönsuojan kustannusarviot ovat nousseet ja investointimenoihin vuodelle 2026 esitetään yhteensä 2,15 milj. euron lisäystä. Kaupin kehittämiseen esitetään 2,55 milj. euroa ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen 0,15 milj. euroa.

Esitetyt muutokset heikentävät toimintakatetta 2,2 milj. euroa ja tilikauden tulosta yhteensä noin 4,2 milj. euroa. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on 45,6 milj. euroa alijäämäinen. Esitetyt muutokset lisäävät talousarvion investointeja noin 10,5 milj. euroa. Muutosten jälkeen nettoinvestoinnit ovat 241,2 milj. euroa ja investointien tulo-rahoitusprosentti on 39 %. Esitykset ja koonnit esityksistä sitovuustasoisittain ovat liitteenä.

Muutokset vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin

Syksyn 2025 yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä toteutetuista organisaatiomuutoksista johtuen kolme pormestarin vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa alun perin kaupunginhallitukselle vastuutettua talousarviotavoitetta siirtyy konsernihallinnosta lautakuntien alaisuuteen. Kyseiset talousarviotavoitteet ovat valtuuston talousarviokäsittelyssä 10.11.2025 olleen talousarvioehdotuksen mukaiset

- tavoite nro 31 "Keskustan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna" (vastuutaho 2026 alkaen: yhdyskuntalautakunta),
- tavoite nro 39 "Puolustusteollisuuden kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti ja vastuullisuus-vaikuttavuusarviointi on toteutettu" (vastuutaho 2026 alkaen: elinvoima- ja osaamislautakunta) sekä
- tavoite nro 40 "Siruohjelma II:n kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti" (vastuutaho 2026 alkaen: elinvoima- ja osaamislautakunta).

Lisäksi strategiaosan tavoitetaulukoon (s. 39) lisätään talousarviotavoitteen nro 43 vastuutahoksi kaupunginhallituksen ohella kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. (Jälkimmäinen oli jäänyt pois taulukosta talousarviokirjasta; kyseinen tavoite on kuitenkin sisällytetty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tavoitetaulukoon sivulla 65.)

Tiedoksi

Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas

Kokouskäsittely

Kalervo Kummola, Sofia Julin, Julia Sangervo, Minna Minkkinen, Jaakko Mustakallio ja Ilkka Porttikivi saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala teki seuraavat muutokset:

Konsernijohtaja täsmensi päätösehdotuksen nettoinvestointien summaa ja lisäsi päätösehdotukseen virkkeen taloussuunnitelman investointimenojen lisäyksistä. Esittelijän muutoksen jälkeen päätösehdotus kokonaisuudessaan:

"Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvioon tehdään liitteessä esitetyt muutokset. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on -45,6 milj. euroa, nettoinvestoinnit -241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 39.

Vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin tehdään esitetyt muutokset.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investointimenoihin lisätään 2,4 milj. euroa vuodelle 2027 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2028 Kaupin kehittämiseen ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen."

Esittelijä täsmensi asian perusteluja koskien vuoden 2026 investointimenoja lisäämällä perusteluihin virkkeen: "Kaupin kehittämiseen esitetään 2,55 milj. euroa ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen 0,15 milj. euroa." Esittelijä teki tästä lisäyksestä aiheutuvat muutokset asian perusteluissa mainittuihin investointisummiin siten, että vuoden 2026 investointeihin esitetään yhteensä 10,5 milj. euron muutoksia ja nyt esitettävien talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2026 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 241,2 milj. euroa.

Esittelijä muutti asian liitettä perusteluihin ja päätösehdotukseen tekemiään muutoksia vastaavaksi. Päivitetty liiteasiakirja liitetään kaupunginhallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

Puheenjohtaja totesi näin muutettujen perustelujen, päätösehdotuksen ja liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Liitteet

1 Kh 2.3.2026 Muutokset vuoden 2026 talousarvioon, päivitetty 2.3.2026

Kaupunginvaltuusto, § 41, 16.03.2026
Yhdyskuntalautakunta, § 129, 29.04.2025
Yhdyskuntalautakunta, § 334, 16.12.2025
Yhdyskuntalautakunta, § 5, 27.01.2026
Kaupunginhallitus, § 68, 02.03.2026

§ 41

Asemakaava nro 8309 Pispala, II vaihe

TRE:2314/10.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 41

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Minna Kiviluoto, puh. 040 801 6951, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8309 (päiväty 8.1.2018, tarkistettu 7.1.2019,
14.4.2025 ja 24.11.2025) hyväksytään.

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto,
muistuttajat (12 kpl), asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen,
Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 16.12.2025 8309 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 2 Liite yla 16.12.2025 8309 Rakentamistapaohje
- 3 Liite yla 16.12.2025 8309 Viranomaisneuvottelu muistio
- 4 Liite yla 16.12.2025 8309 Poistettava asemakaava
- 5 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaavaselostus
- 6 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite yla 16.12.2025 8309 Seurantalomake
- 8 Liite yla 16.12.2025 8309 Asemakaava

Yhdyskuntalautakunta, 29.04.2025, § 129

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8309 (päivätty 8.1.2018, tarkistettu 7.1.2019 ja 14.4.2025) hyväksytään asetettavaksi julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 8.1.2018 päivätyn, 7.1.2019 ja 14.4.2025 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8309. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirjat ja lisätiedot ovat osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8309 ehdotuksen nähtävillepanosta lähtien.

Diaarinumero: TRE: 819/10.02.01/2009, TRE:819/10.02.01/2016, TRE:404/10.02.01/2018 ja 14.4.2025 alkaen TRE:2314/10.02.01/2025

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Minna Kiviluoto

Kaava-alueen sijainti ja luonne

Pispala sijaitsee Näsi- ja Pyhäjärven välisellä harjulla noin kolme kilometriä länteen Tampereen keskustasta. Pispala tunnetaan työväestön ilman valvontaa rakentamana puutaloalueena, jonka rakennuskanta on moninaista ja vaihtelevaa. Vaikka rakennuskanta on viime vuosikymmenten uudisrakentamisen myötä huomattavasti muuttunut, alkuperäiset rakennukset ja alueen ominaispiirteet luovat Pispalan kaupunkikuvasta ainutlaatuisen. Pispala on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö eli korkeimman suojelustatuksen RKY-alue.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 21 ha. Alue rajautuu pohjoisessa junarataan ja itä-länsisuunnassa alueen läpi kulkee vilkasliikenteinen Pispalan valtatie, jonka varrella on kerrostaloja, pientaloja ja palveluja. Kaava-alueella sijaitsee tunnettuja ja matkailullisesti merkittäviä kohteita kuten Rajaportin sauna, Haulitorni ja Haulitehdas sekä Pispalan pulteri. Voimassaolevissa kaavoissa ei ole suojelumerkintöjä lukuun ottamatta Haulitehtaan ja Rajaportin saunan kiinteistöjä. Tonttitehokkuus vaihtelee välillä $e=0,3-0,5$. Asumiseen osoitettujen kaavatonttien koko vaihtelee välillä $185\text{ m}^2-2500\text{ m}^2$ ja ne ovat pääosin yksityisessä omistuksessa. Asemakaavalla nro 8309 muodostuu 136 kaavatonttia. Luonnontilaisia viheralueita ovat Pöllipuisto, Haulipuisto ja Tikkutehtaan puisto.

Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan laatimisen tavoitteena on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaisesti Pispalan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen sekä alueen hallittu kehittyminen. Tavoitteena on turvata vielä jäljellä olevan, historiallisesti merkittävaksi arvoitetun rakennuskannan ja arvoaluekokonaisuuksien säilyminen sekä ohjata täydennysrakentamisen huolellista sovittamista miljööseen.

Asemakaavan keskeinen sisältö

Asemakaavaehdotus on laadittu Pispalan asemakaavan uudistamisen I vaiheen kaava-prosessin yhteydessä muodostetun, yhdyskuntalautakunnan 15.3.2011 hyväksymän, ja II vaiheen asemakaavan nro 8310 yhteydessä tarkennetun kaavaperiaatteen pohjalta.

Kulttuuriympäristön suojelumerkinnot

Kaavassa osoitetaan Pirkanmaan maakuntamuseon tekemän rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin pohjalta suojelumerkinnot arvokkaille rakennuksille, pihapiireille, arvoalueille ja rakenteille.

Rakentamisen ohjaus

Jotta Pispalan arvokkaat ominaispiirteet säilyisivät myös tulevaisuudessa, kaava sisältää korjaus- ja uudisrakentamisen tapaa sääteleviä määräyksiä sekä laaditun rakentamistapaohjeen. Uudisrakentamista säädellään kaavassa rakennusalojen, kerrosluvuin ja massoittelumääräyksin. Mikäli suojeltu rakennus tuhoutuu tai puretaan, vanha rakennus määrittää lähtökohtaisesti korvaavan rakennuksen massoitteluperiaatteen ja julkisivumateriaalin.

Rakennusoikeus

Pispalan kulttuuriympäristön säilyttämisen suurimmat haasteet ja ristiriidat liittyvät rakennusoikeuden määrään, joka on ollut keskeinen teema koko kaavaprosessin ajan. Voimassa olevan v. 1978 asemakaavan pientaloalueelle poikkeuksellisen suuren tonttitehokkuuden $e=0,5$ ja suojelumerkintöjen puuttumisen tarjoama mahdollisuus tonttien kehittämiseen on aiheuttanut alueen rakennuskannan laajaa uudistumista. Miljöö arvon perustuvat eri osissa Pispalaa erilaisiin ominaispiirteisiin. Osa-alueiden väliset erot ja aluekohtaiset arvot on kuvattu Pirkanmaan maakuntamuseon laatimassa kulttuuriympäristön inventoinnissa. Arvojen säilyttäminen kullakin osa-alueella edellyttää kyseisen alueen ominaispiirteiden tunnistamista ja täydennysrakentamisen sovittamista niiden ehdoilla. Pispalan II vaiheen kaava-alueelle on tyypillistä I vaiheen aluetta suurempi vaihtelu tonttien tiiviydessä sekä maastollisesti ja kaupunkikuvallisesti eriluonteiset osa-alueet.

Valmisteluvaiheessa v. 2018 kaava-alueelle pyrittiin Pispalan kaavaperiaatteen pohjalta sovittamaan v. 1978 asemakaavan ja Pispalan I vaiheen mukaisesti kullakin alueella voimassa olevien asemakaavojen tonttitehokkuuteen ($e=0,3-0,5$) perustuva rakennusoikeus.

Kaavaehdotuksessa v. 2019 tehtiin valmisteluvaiheen viranomaispalautteen perusteella tonttitehokkuuden suhteen muutamia muutoksia perustuen suojelutavoitteisiin, käyttötarkoitukseen ja kaupunkikuvallisiin syihin.

Kaavaehdotuksessa v. 2025 kaavaratkaisua on tarkistettu perustuen v. 2019 kaavaehdotuksesta saatuun viranomaispalautteeseen ja asemakaavassa 8310 tutkittuihin ratkaisuihin koskien RKY-alueelle sopeutuvan pientalotonttien täydennysrakentamisen määrää ja kokoa.

Kaava-alueella 8309 myös junaradan ja Pispalan valtatie liikenneympäristön aiheuttamat haasteet vaikuttavat osaltaan kaavaratkaisuun.

Yleisenä linjana on säilytetty nykyisen voimassa olevan asemakaavan tonttitehokkuus kullakin osa-alueella. Pispalan valtatie pohjoispuolella tonttitehokkuutena säilyy pääosin $e=0,4$ ja Pispalan valtatie eteläpuolella $e=0,5$.

Tonttitehokkuutta on laskettu tonteilla ja kortteleissa, joilla suuremman rakennusoikeuden mahdollistama täydennysrakentaminen aiheuttaisi riskin pihapiirin arvoille sekä suojeltavan rakennuksen ja kaupunkikuvan säilymiselle. Kaavaratkaisu pyrkii tasapuolisuuteen keskenään vastaavissa tilanteissa olevien, kulttuuriympäristön säilymisen kannalta muutoksensietokyvyltään herkimpien tonttien ja osa-alueiden kesken.

Pääosalla Pispalan valtatie pohjoispuolen asuintonteista on jo toteutunut voimassa olevan asemakaavan tonttitehokkuus $e=0,4$. Poikkeuksen muodostaa Erämiehenkadun pohjoispuoli, jolla voimassa olevan asemakaavan tonttitehokkuus $e=0,3$ on toteutunut vain osin. Tonttitehokkuutta on laskettu tasolle $e=0,3$ myös niillä Pispalan valtatie pohjoispuolen tonteilla, joilla suurempi rakennusoikeus mahdollistaisi RKY-alueen näkökulmasta merkittävän määrän täydennysrakentamista, aiheuttaen riskin pihapiirin arvoille sekä suojeltavan rakennuksen ja kaupunkikuvan säilymiselle.

Pääosalla Pispalan valtatie eteläpuolen tonteista on voimassa olevan asemakaavan sallima tonttitehokkuus $e=0,5$ jo toteutunut ja kerrostalojen kohdalla ylittynyt. Pienkerrostalo- ja kerrostalotonteille kaavaehdotuksessa osoitettu rakennusoikeus perustuu edelleen tonttitehokkuuteen $e=0,5$.

Pispalan valtatiehen rajoittuvilla, suojeltavia pientaloja sisältävillä tonteilla, joilla suurempi rakennusoikeus mahdollistaisi RKY-alueen näkökulmasta merkittävän määrän täydennysrakentamista, tonttitehokkuus on laskettu tasolle $e=0,3 - 0,35$.

Kaava-alueeseen uudelleen liitettyllä Pispalan valtatie ja rautatie välisellä Ratakadun alueella säilyy tonttitehokkuus $e=0,4$, joka mahdollistaa rakentamattomille tonteille pienkerrostalotyyppejä uudisrakennuksia käyttötarkoituksella KYTSA eli liike-, kulttuuri-, palvelu- ja työtiloja sekä melutilanteen salliessa myös asumista.

Kulttuuriympäristöön sopeutuva kaavaratkaisu edellyttää rakennusoikeuden laskemista yhteensä 31:llä pientalotontilla. Tonttitehokkuutta on laskettu $e=0,4$:stä $e=0,3$:een 18:lla tontilla ja $0,35$:een kolmella tontilla, $e=0,5$:stä $e=0,3$:een neljällä tontilla ja $e=0,35$:een kuudella tontilla. Pääosalla kaava-aluetta eli n. 85 asuintontilla voimassa olevan asemakaavan tonttitehokkuuden $e=0,4$ tai $0,5$ mahdollistaman täydennysrakentamisen vaikutukset ovat vähäisempiä ja kaavaratkaisun voidaan arvioida riittävällä tavalla turvaavan kulttuuriympäristön arvojen säilyminen RKY-alueella.

Täydennysrakentaminen

Esitetyllä tonttitehokkuusratkaisulla täydennysrakentamisen määrä ja koko on rajattu maltilliseksi koko kaava-alueella. Tontit ovat kohtuullisella tavalla käytettävissä käyttötarkoituksensa mukaisesti. Rakennusoikeuden määrä mahdollistaa jokaiselle tontille vähintään yhden asuinrakennuksen ja piharakennuksen, joka voi koon salliessa sisältää sivuasunnon.

Voimassa olevan kaavan tonttitehokkuus mahdollistaa suojeltavia asuinrakennuksia sisältäville pientalotonteille ja neljälle rakentumattomalle pientalotontille yhteensä 29 uutta asuinrakennusta kokoluokassa 100 - 220 k-m² tai yli, tarkistettu kaavaehdotus puolestaan 18 kpl jakautuen seuraavasti:

- 9 uutta asuinrakennusta kokoluokassa 65-95 k-m².
- 6 uutta asuinrakennusta kokoluokassa 100-160 k-m².
- 3 uutta asuinrakennusta kokoluokassa 165-220 k-m² tai yli.
- Lisäksi kaavaehdotus mahdollistaa Ratakadun varren neljälle rakentumattomalle tontille kullekin yhden n. 300 k-m² pienkerrostalo-tyyppisen rakennuksen.
- Loput kaavan mahdollistamat uudet rakennukset ovat talousrakennuksia kokoluokassa 20-60 k-m².

Ympäristöhäiriöt ja niiden torjunta

Tavarajunaliikenteen aiheuttamat enimmäisäänitasot, tärinä ja runkomelu aiheuttavat haasteita asumisen olosuhteille ja rajoittavat osaltaan uusien asuinrakennusten sijoittamista rata-alueeseen rajoittuville tai sen läheisyydessä sijaitseville tonteille. Täydennysrakentaminen on rata-alueeseen rajoittuvilla tonteilla mahdollista lähinnä talousrakennuksina tai esim. liiketiloina.

Kaavassa on osoitettu ratamelusteet alueen länsiosaan Koukkarinkadun kohdalle sekä alueen keskiosaan Erämiehenkadun ja Haulikadun kohdalle. Pöllimetsän pohjoisosaan on osoitettu meluvallin ja meluidan yhdistelmä, jolla saadaan muodostettua melulta suojattua viheraluetta. Haulitehtaan eteläpuolelle ja Ratakadun kiinteistöjen molemmin puolin on osoitettu katualueelle nykyisiin törmäyskaiteisiin integroitava läpinäkyvä melukaide. Meluntorjuntatoimien avulla alueen asuintonttien melutilannetta saadaan parannettua merkittävästi. Kaavan melua koskeva yleismääräys edellyttää rakennushankekohtaista meluntorjuntasuunnitelmaa ja tavarajunista aiheutuvien enimmäismelutasojen huomioimista.

Kaavamääräyksiä on tarkistettu koskien melua, tärinää ja runkomelua, pohjavesialuetta ja hulevesien hallintaa, tonttien aitaamista ja kasvillisuutta. Kaavaselostusta on päivitetty.

V. 2019 kaavaehdotuksesta saatujen muistutusten ja lausuntojen tiivistelmä sekä kaupungin vastine ovat kaavan liitteenä.

Asemakaavaprosessin vaiheet

Aloitusvaihe

II vaiheen asemakaavojen 8309 ja 8310 osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä selvitysaineistoa oli nähtävillä 14.4. – 5.5.2009.

II vaiheen asemakaavasuunnittelu käynnistyi v. 2016 kaupunginvaltuuston hyväksyttyä I vaiheen kaavat 8256 ja 8257. Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 4.-25.2.2016.

Valmisteluvaihe

Valmisteluaineisto ja tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 11.1.- 8.2.2018.

Ehdotusvaihe

Kaavaehdotus oli nähtävillä 22.8.-23.9.2019.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 12.12.2019.

II vaiheen asemakaava nro 8310 sai lainvoiman 9.10.2024.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Väylävirasto, GTK

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Minna Kiviluoto oli paikalla asiantuntijana ja poistui kokouksesta esityksensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Esittelijä korjasi Asemakaava- liittettä rautatiealueen melumääräysten osalta ja korjattu asemakaavakartta liitettiin pöytäkirjalle.

Antti Ivanoff ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Riina-Eveliina Eskelinen kannatti Ivanoffin ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu palautusehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Asian käsittelyn jatkaminen = JAA, Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Asian käsittelyn jatkaminen hyväksyttiin äänin 9-2, 1 tyhjä, 1 poissa.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Äänestykset

Asian käsittelyn jatkaminen = JAA, Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi = EI

Kyllä

Leino Terhi

Vuorio Jaakko

Sirén Jouni

Tynkkynen Ville

Leppänen-Kaarsalo Tiina

Porttikivi Ilkka

Järvinen Matti

Schafeitel Yrjö
Vaara Jenny
Ei
Eskelinen Riina-Eveliina
Ivanoff Antti
Tyhjä
Saari Jari

Liitteet

- 1 Liite Yla 29.4.2025 Asemakaava, tarkistettu 29.4.2025, korjattu
- 2 Liite yla 29.4.2025 Asemakaava
- 3 Liite yla 29.4.2025 Selostus
- 4 Liite yla 29.4.2025 Seurantalomake
- 5 Liite yla 29.4.2025 Rakentamistapaohje
- 6 Liite yla 29.4.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite yla 29.4.2025 Viranomaisneuvottelun muistio
- 8 Liite yla 29.4.2025 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 9 Liite yla 29.4.2025 Poistettava asemakaava

Yhdyskuntalautakunta, 16.12.2025, § 334

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8309 (päiväty 8.1.2018, tarkistettu 7.1.2019, 14.4.2025 ja 24.11.2025) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 8.1.2018 päivätyn, 7.1.2019, 14.4.2025 ja 24.11.2025 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8309. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asemakaava-aineisto on osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8309.

Diaarinumero: TRE:819/10.02.01/2009, TRE:819/10.02.01/2016, TRE:404/10.02.01/2018 ja 14.4.2025 alkaen TRE:2314/10.02.01/2025

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 2.5. – 3.6.2025.

Siitä saatiin 12 muistutusta sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan maakuntamuseon, Pirkanmaan liiton, Väyläviraston ja GTK:n lausunnot.

Muistutuksissa esitettiin uudisrakentamista koskevan kaavamääräyksen muuttamista perinteistä rakentamista suosivaksi, junaliikenteen nopeuksien rajoittamista ratamelun ja tärinän vähentämiseksi ja Rajaportin saunan länsipuolella olevan pysäköintialueen säilyttämistä ja laajentamista saunan toiminnan ja alueen matkailun tukemiseksi.

Viranomaislausunnoissa todettiin, että asemakaavaehdotuksessa on sovitettu pääsääntöisesti onnistuneesti yhteen täydennysrakentamisen ja suojelun tavoitteita, ja kaavaratkaisun voidaan arvioida pääosin riittävällä tavalla turvaavan kulttuuriympäristön arvojen säilymisen RKY-alueella. Lausunnoissa esitettiin perusteluja uudisrakentamisen ohjaamiselle siten, että ajalliset kerrostumat erottuvat rakennetussa ympäristössä, sekä tarkennuksia kaavakartan arkeologista kulttuuriperintöä koskeviin merkintöihin, ja otettiin kantaa mm. tonttikohtaisen melusuojauksen kulttuuriympäristöön sovittamiseen, ratamelun vaikutusten arviointiin lisäraiteen suunnittelun yhteydessä sekä mustaliuskehavaintoihin.

Viranomaisneuvottelu järjestettiin 11.9.2025, muistio on liitteenä.

Muistutusten perusteella uudisrakentamisen tapaa koskevaa yleismääräystä on tarkistettu, ja Rajaportin saunan länsipuolen katualueen osa on osoitettu kokonaan yleiseksi pysäköintialueeksi.

Viranomaispalautteen perusteella on tarkistettu suojelumerkintöjä, melua koskevaa yleismääräystä ja melusuojausta koskevia kaavamääräyksiä sekä käyttötarkoituksia ratamelun alueella. Kaavakartan nimistöä on täydennetty. Rakentamistapaohje on päivitetty vastaamaan uudisrakentamisen tapaa koskevaa muutosta. Asemakaavan seurantalomake ja muu liiteaineisto on päivitetty em. tarkistusten mukaisesti.

Tarkistukset ovat teknisluonteisia eivätkä edellytä kaavaehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

V. 2025 tarkistetusta kaavaehdotuksesta saatujen muistutusten ja lausuntojen tiivistelmä sekä kaupungin vastine ovat liitteenä.

Tiedoksi

Lautakunnan päätöksestä: muistuttajat (12 kpl); valtuuston päätöksestä: Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, muistuttajat (12 kpl), asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli ehdotettu pöydällepanoa ja se oli saanut kannatusta. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia yksimielisesti jättää pöydälle. Koska lautakunta oli yksimielinen, asia jäi pöydälle.

Liitteet

- 1 Liite yla 16.12.2025 8309 Asemakaava
- 2 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaavaselostus
- 3 Liite yla 16.12.2025 8309 Seurantalomake
- 4 Liite yla 16.12.2025 8309 Rakentamistapaohje
- 5 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 6 Liite yla 16.12.2025 8309 Viranomaisneuvottelu muistio
- 7 Liite yla 16.12.2025 8309 Poistettava asemakaava
- 8 Liite yla 16.12.2025 8309 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Yhdyskuntalautakunta, 27.01.2026, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin seuraavat toivomusponnet:

Toivomusponsi 1)

Yhdyskuntalautakunta edellyttää, että Pispalan alueella suhtaudutaan lupakäsittelyssä lähtökohtaisesti myönteisesti myös sellaisiin lupahakemuksiin, jotka edellyttävät asemakaavasta poikkeamista, erityisesti seuraavissa tapauksissa:

1. Suojelurakennuksia kunnostetaan tai laajennetaan kaavan tavoitteita noudattaen
2. Asianmukaisin selvityksin huonokuntoiseksi todetun asuinrakennuksen, jonka korjaaminen asumiseen kelpaavaksi olisi uudisrakentamista vastaavaa, purkamislupa
3. Äkillisesti käyttökelvottomaksi tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen

Toivomusponsi 2)

Talvikunnossapidon ja lumenjättöpaikkojen huomioiminen asemakaavan toteutuksessa

Edellytetään, että asemakaavan 8309 toteutuksessa ja siihen liittyvässä katu- ja ympäristösuunnittelussa varmistetaan riittävät ja tarkoituksenmukaiset lumenjättöpaikat Pispalan alueen katuverkon kunnossapitoa varten. Selvitetään Pispalan valtatie sekä muiden jalkakäytävien talvikunnossapidon ottaminen Tampereen kaupungin vastattavaksi, kuten muillakin pientalovaltaisilla alueilla. Erityisesti tulee huomioida:

- Kapeiden ja jyrkkien katujen talvikunnossapidon haasteet, jotka on todettu kaavaselostuksessa.
- Lumen varastoinnin järjestäminen siten, ettei se vaaranna liikenneturvallisuutta tai esteettömyyttä.
- Tarvittaessa täydentävien lumenjättöalueiden osoittaminen katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä.
- Lumenjättöpaikkojen suunnitteluratkaisut haetaan siten, että säilytetään alueen nykyiselläänkin niukat pysäköintipaikat

Toivomusponsi 3)

Yhdyskuntalautakunta edellyttää, että Pispalan asemakaavan toimeenpanossa tunnistetaan ja huomioidaan alueen kulttuurihistoriallinen jatkuvuus, mukaan lukien alueelle perinteisesti sijoittunut kauppa-, käsityö-, kioski- ja palveluliiketoiminta. Kaavan soveltamisessa tulee varmistaa, että RKY-alueen arvoja tulkitaan kokonaisuutena siten, että alueella jo olevan toiminnan jatkuminen arvioidaan.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa:

Asemakaavaehdotus nro 8309 (päivätty 8.1.2018, tarkistettu 7.1.2019, 14.4.2025 ja 24.11.2025) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 16.12.2025.

Tiedoksi

Lautakunnan päätöksestä: muistuttajat (12 kpl); valtuuston päätöksestä: Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, muistuttajat (12 kpl), asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsitely

Minna Kiviluoto oli paikalla asiantuntijana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Antti Ivanoff teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

"Yhdyskuntalautakunta edellyttää, että Pispalan alueella suhtaudutaan lupakäsittelyssä lähtökohtaisesti myönteisesti myös sellaisiin lupahakemuksiin, jotka edellyttävät asemakaavasta poikkeamista, erityisesti seuraavissa tapauksissa:

1. Suojelurakennuksia kunnostetaan tai laajennetaan kaavan tavoitteita noudattaen
2. Asianmukaisin selvityksin huonokuntoiseksi todetun asuinrakennuksen, jonka korjaaminen asumiseen kelpaavaksi olisi uudisrakentamista vastaavaa, purkamislupa
3. Äkillisesti käyttökelvottomaksi tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen"

Henri Sipilä ja Iia-Elisabeth Suomi kannattivat ehdotusta.

Toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Henri Sipilä teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

"Talvikunnossapidon ja lumenjätöpaikkojen huomioiminen asemakaavan toteutuksessa

Edellytetään, että asemakaavan 8309 toteutuksessa ja siihen liittyvässä katu- ja ympäristösuunnittelussa varmistetaan riittävät ja tarkoituksenmukaiset lumenjätöpaikat Pispalan alueen katuverkon kunnossapitoa varten. Selvitetään Pispalan valtatie sekä muiden jalkakäytävien talvikunnossapidon ottaminen Tampereen kaupungin vastattavaksi, kuten muillakin pientalovaltaisilla alueilla. Erityisesti tulee huomioida:

- Kapeiden ja jyrkkien katujen talvikunnossapidon haasteet, jotka on todettu kaavaselostuksessa.
- Lumen varastoinnin järjestäminen siten, ettei se vaaranna liikenneturvallisuutta tai esteettömyyttä.
- Tarvittaessa täydentävien lumenjätöalueiden osoittaminen katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä.
- Lumenjätöpaikkojen suunnitteluratkaisut haetaan siten, että säilytetään alueen nykyiselläänkin niukat pysäköintipaikat"

Iia-Elisabeth Suomi ja Antti Ivanoff kannattivat ehdotusta.
Toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Antti Ivanoff teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

"Yhdyskuntalautakunta edellyttää, että Pispalan asemakaavan toimeenpanossa tunnistetaan ja huomioidaan alueen kulttuurihistoriallinen jatkuvuus, mukaan lukien alueelle perinteisesti sijoittunut kauppa-, käsityö-, kioski- ja palveluliiketoiminta. Kaavan soveltamisessa tulee varmistaa, että RKY-alueen arvoja tulkitaan kokonaisuutena siten, että alueella jo olevan toiminnan jatkuminen arvioidaan."

Henri Sipilä ja Iia-Elisabeth Suomi kannattivat ehdotusta.
Toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Juho Hirvelä teki seuraavan muutosehdotuksen:

Uudisrakennuksen jäsentely: Asemakaavan kappaleen Uudisrakentaminen, lause: "Uudisrakennuksen on noudatettava mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja väriykseltään alueen perinteistä rakennustapaa." muutetaan muotoon: "Uudisrakennuksen on noudatettava mittasuhteiltaan, jäsentelyltään, materiaaleiltaan ja väriykseltään alueen perinteistä rakennustapaa."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Liitteet

- 1 Liite yla 16.12.2025 8309 Asemakaava
- 2 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaavaselostus
- 3 Liite yla 16.12.2025 8309 Seurantalomake
- 4 Liite yla 16.12.2025 8309 Rakentamistapaohje
- 5 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 6 Liite yla 16.12.2025 8309 Viranomaisneuvottelu muistio
- 7 Liite yla 16.12.2025 8309 Poistettava asemakaava
- 8 Liite yla 16.12.2025 8309 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8309 (päiväty 8.1.2018, tarkistettu 7.1.2019, 14.4.2025 ja 24.11.2025) hyväksytään.

Perustelut

Pispalan asemakaavan uudistamisen päätavoite on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-alue) arvojen eli vielä jäljellä olevan, kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi arvotetun rakennuskannan ja arvoaluekokonaisuuksien säilyminen sekä alueen hallittu kehittyminen ohjaamalla täydennysrakentamisen sopeutumista miljööseen. Arvojen turvaaminen on väljemmin rakentuneella Pispalan asemakaavoituksen II-alueella edellyttänyt suojelumerkintöjen ohella täydennysrakentamisen määrän ja koon rajoittamista.

Suurimmalla osalla tonteista on säilytetty voimassaolevan asemakaavan tonttitehokkuus, joka on Pispalan valtatie pohjoispuolella $e = 0,4$ ja eteläpuolella $e = 0,5$. 30 tontilla rakennusoikeus on määritelty tonttitehokkuuslukujen $e = 0,3-0,35$ mukaisesti, jotta kaavaratkaisun voidaan arvioida riittävällä tavalla turvaavan kulttuuriympäristön arvojen säilyminen. Rakennusoikeuden määrä mahdollistaa jokaiselle tontille vähintään yhden asuinrakennuksen ja piharakennuksen, joka voi koon salliessa sisältää sivuasunnon.

Palautteen perusteella tarkistetussa uudisrakentamisen tapaa koskevassa yleismääräyksessä korostetaan uudisrakentamisen huolellista sovittamista alueen kaupunkikuvaan ja mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja väriykseltään alueen perinteistä rakennustapaa. Rajaportin saunan länsipuolen katualueen osa on osoitettu yleiseksi pysäköintialueeksi.

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi asemakaavan 8309 käsittelyn yhteydessä 3 toivomuspontta. Toivomusponssissa on todettu poikkeamislupakäsittelyyn, talvikunnossapitoon ja lumenjättöpaikkoihin sekä kulttuurihistorialliseen jatkuvuuteen liittyviä asioita. Toivomusponnet eivät aiheuta muutoksia asemakaavaan tai sen käsittelyyn. Toivomusponnet otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja kaavan toteuttamisessa.

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, muistuttajat (12 kpl), asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 16.12.2025 8309 Asemakaava
- 2 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaavaselostus
- 3 Liite yla 16.12.2025 8309 Seurantalomake
- 4 Liite yla 16.12.2025 8309 Rakentamistapaohje
- 5 Liite yla 16.12.2025 8309 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 6 Liite yla 16.12.2025 8309 Viranomaisneuvottelu muistio
- 7 Liite yla 16.12.2025 8309 Poistettava asemakaava
- 8 Liite yla 16.12.2025 8309 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaupunginvaltuusto, § 42, 16.03.2026

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 119, 09.12.2025

Asunto- ja kiinteistölautakunta, § 247, 18.12.2025

Kaupunginhallitus, § 13, 19.01.2026

Kaupunginvaltuusto, § 29, 09.02.2026

§ 42

Valtuustoaloite Kintulammin retkeily- ja suojelualueen laajentamiseksi – Jaakko Stenhäll ym.

TRE:1728/11.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka, Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Metsätalouspäällikkö Anne Tuominen, puh. 050 517 7053, etunimi.j.sukunimi@tampere.fi ja ympäristösuunnittelija Eeva Punju, puh. 040 806 2184, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Jaakko Stenhällin ym. valtuustoaloite sekä yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston ja asunto- ja kiinteistölautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 9.2.2026 kokouksessa.

Tiedoksi

Jaakko Stenhäll, Sari Sassi, Kati Skippari, Eeva Punju, Anne Tuominen, Mirkka Katajamäki

Liitteet

1 Liite Akila 18.12.2025 Lausunto valtuustoaloitteeseen Kintulammin suojelusta
2 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 09.12.2025, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:
Sassi Sari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Sassi Sari, Vastaava ympäristötarkastaja

Päätösehdotus oli

Esitetään asunto- ja kiinteistölautakunnalle, kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:
Jaakko Stenhällin ym. allekirjoittama valtuustoaloite ja siihen annettu liitteenä oleva vastaus merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Valtuustoaloitteessa 17.3.2025 kaupunginvaltuutettu Jaakko Stenhäll ja 28 allekirjoittajaa esittivät Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen laajentamista Tampereen kaupungin omistamilla mailla Kintulammiin liittyvillä tai läheisyydessä sijaitsevilla kaupungin omistuksessa olevilla kiinteistöillä. Aloitteessa viitataan Kintulammin alueen retkeilykäytön kehittämiseen ja alueiden potentiaaliin kehittyä suojeluarvoiltaan merkittäviksi, kun ne jätetään luonnontilaistumaan. Lisäksi viitataan ennallistamistoimiin, joiden avulla alueita olisi mahdollisuus käyttää myös kompensatioon.

Valtuustoaloitteeseen on laadittu vastaus yhteistyönä Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön, kiinteistötoimen sekä yleiskaavoituksen kanssa. Vastaus on päätösehdotuksen liitteenä.

Tiedoksi

Valtuuston päätöksestä: Jaakko Stenhäll, Sari Sassi, Kati Skippari, Eeva Punju, Anne Tuominen, Mirkka Katajamäki

Kokouskäsitely

Taru Kaario saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Liite Akila 18.12.2025 Valtuustoaloite
- 2 Vastaus valtuustoaloitteeseen Kintulammin suojelusta

Asunto- ja kiinteistölautakunta, 18.12.2025, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekholm Virpi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli

Lausuntoluonnos asunto- ja kiinteistölautakunnan osalta hyväksytään.

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:
Jaakko Stenhällin ym. allekirjoittama valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Valtuustoaloitteessa 17.3.2025 valtuutettu Jaakko Stenhäll ja 28 muuta allekirjoittajaa esittivät Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen laajentamista Tampereen kaupungin omistamilla mailla Kintulammiin liittyvillä tai läheisyydessä sijaitsevilla kaupungin omistuksessa olevilla

kiinteistöillä. Aloitteessa viitataan Kintulammin alueen retkeilykäytön kehittämiseen ja alueiden potentiaaliin kehittyä suojeluarvoiltaan merkittäviksi, kun ne jätetään luonnontilaistumaan. Lisäksi viitataan ennallistamistoimiin, joiden avulla alueita olisi mahdollisuus käyttää myös kompensatioon.

Valtuustoaloitteeseen on laadittu lausunto yhteistyönä Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön, kiinteistötoimen sekä yleiskaavoituksen kanssa. Lausunto aloitteeseen on liitteenä.

Tiedoksi

valtuuston päätöksestä: Jaakko Stenhäll, Sari Sassi, Kati Skippari, Eeva Punju, Anne Tuominen, Mirkka Katajamäki

Liitteet

- 1 Liite Akila 18.12.2025 Lausunto valtuustoaloitteeseen Kintulammin suojelusta
- 2 Liite Akila 18.12.2025 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 19.01.2026, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka, Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Jaakko Stenhällin ym. valtuustoaloite sekä yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston ja asunto- ja kiinteistölautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Jaakko Stenhäll, Sari Sassi, Kati Skippari, Eeva Punju, Anne Tuominen, Mirkka Katajamäki

Liitteet

- 1 Liite Akila 18.12.2025 Lausunto valtuustoaloitteeseen Kintulammin suojelusta
- 2 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, 09.02.2026, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka, Nurminen Mikko

Päätös

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätösehdotus oli

Jaakko Stenhällin ym. valtuustoaloite sekä yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston ja asunto- ja kiinteistölautekunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Jaakko Stenhäll, Sari Sassi, Kati Skippari, Eeva Punju, Anne Tuominen, Mirkka Katajamäki

Kokouskäsittely

Valtuusto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Liitteet

- 1 Liite Akila 18.12.2025 Lausunto valtuustoaloitteeseen Kintulammin suojelusta
- 2 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, § 43, 16.03.2026
Asunto- ja kiinteistölautakunta, § 246, 18.12.2025
Kaupunginhallitus, § 14, 19.01.2026
Kaupunginvaltuusto, § 30, 09.02.2026

§ 43

Valtuustoaloite työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi rakennusallalla RT:n ohjekortin avulla – Saana Kuusipalo ym.

TRE:3780/14.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 43

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Hankepäälikkö Jarmo Viljakka, puh. 040 806 4105, etunimi.
sukunimi@tampere.fi, hankintapäälikkö Jarkko Vesapuisto,
rakennuttamispäälikkö Jukka Kauppinen, toimitusjohtaja Petri Mölsä,
kehityspäälikkö Miikka Seppälä ja rakennuttamisjohtaja Milko Tietäväinen

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Valtuutettu Saana Kuusipalon ym. valtuustoaloite sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 9.2.2026 kokouksessa.

Tiedoksi

Saana Kuusipalo, Virpi Ekholm, Jarmo Viljakka, Jarkko Vesapuisto, Jukka Kauppinen, Petri Mölsä, Miikka Seppälä, Milko Tietäväinen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asunto- ja kiinteistölautakunta, 18.12.2025, § 246

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekholm Virpi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Valtuutettu Saana Kuusipalon ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Saana Kuusipalo ja 33 muuta allekirjoittajaa esittävät 14.6.2025 jättämässään aloitteessa, että kaikkiin rakennushankkeisiin, joissa kaupunki tai kaupungin konserniyhtiö on osallisena, sisällytetään RT 103754 -ohjekortin periaatteet, sekä edellytetään, että kaupunki ja konserniyhtiöt velvoittavat sopimuskumppaneitaan noudattamaan kortin ohjeita koko urakkaketjussa, sekä seuraavat ja valvovat toteutumista esimerkiksi pistotarkastuksin. Lisäksi aloitteessa esitetään ilmoituskanavien ja palautemekanismin kehittämistä, joiden kautta työmailla työskentelevät voivat nimettömästi ilmoittaa mahdollisista epäasiallisista työoloista tai hyväksikäyttöepäilyistä. Lisäksi edellytetään hankintayksiköiden, sekä rakennuttamisen ja työmaavalvonnan henkilöstön kouluttamista hyväksikäytön tunnistamiseksi ja torjumiseksi.

Nykytilan kuvaus suhteessa esitettyihin toimenpiteisiin

Tampereen kaupungin eettisten toimintaperiaatteiden (KV 19.5.2025, § 69) mukaisesti kaupunki edistää toiminnassaan oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä noudattaa hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteita.

Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteiden (KV 10.11.2025, § 177) mukaan kaupunki on vastuullinen ja eettinen omistaja. Kaupunki on sitoutunut yhtiöidensä kautta harjoittamaan vastuullista ja kestävää kehitystä tukevaa liiketoimintaa. Tässä yhteydessä vastuullisuus ymmärretään laajasti niin, että se tarkoittaa mm. ympäristövastuuta, sosiaalista vastuuta ja hyvää hallintotapaa.

Kaupunkiomistaja ohjaa tytäryhtiöiden toimintaa konserniohjeella. Voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa (KV 19.5.2025, § 59). Konserniohje on tytäryhtiöitä sitova. Tytäryhtiöiden hallituksilla on osaltaan velvollisuus hyväksyä ohjeiden noudattaminen. Konserniohjeen mukaan kaupungin tytäryhteisöt mm. ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista ja huolehtivat henkilöstön hyvinvoinnista.

Lisäksi konserniohjeen mukaan riskienhallinta on osa yhtiön valvontajärjestelmää. Yhtiön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, niitä arvioidaan ja seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Riskienhallintaa toteutetaan osana tytäryhtiön tavanomaisia johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytäntöjä. Tytäryhteisöt ylläpitävät ajantasaista riskiprofiilia toiminnastaan, jotta keskeiset riskit hallitaan ja mahdollisuudet hyödynnetään suunnitelmallisesti.

Kaupunginhallituksen hyväksymissä hankinnan strategisissa painopisteissä (12.12.2022 § 494) Tampereen kaupunki sitoutuu hankkimaan tuotteet ja palvelut ilmaston, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta vastuullisesti sekä edistämään ihmisoikeuksien ja työelämän

perusoikeuksien toteutumista hankinnoissaan. Työperäinen hyväksikäytön torjunta hankinnoissa on osa sosiaalista vastuullisuutta.

Yhtenä toimenpiteenä sosiaalisen vastuullisuuden sekä työperäisen hyväksikäytön tunnistamiseksi ja torjumiseksi kaikissa kaupungin kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa otettu käyttöön sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet (Code of Conduct). Ehdot ovat mukana myös infranurakoiden tarjouspyynnöissä ja ne ovat osa urakkasopimuksen ehtoja. Vähimmäisvelvoitteet perustuvat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamiseen. Velvoitteet sisältävät muun muassa ehdot palvelujen ja tavaroiden tuottamisvaltion lainsäädännön noudattamisesta, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta, työehtoihin ja työn tekemisen olosuhteisiin liittyvistä velvoitteista. Lisäksi vähimmäisvelvoitteet sisältävät valvontaa ja rikkomuksista ilmoittamista koskevia ehtoja. Kaupungin sopimustoimittajien, mukaan lukien pääurakoitsijat, tulee sitoutua velvoitteisiin ja varmistaa, että asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Tilaaja voi toteuttaa sopimuksittain toimitusketjuun tarkastuksia sekä teettää toimitusketjuun kuuluvilla toimijoilla itsearviointeja. Vähimmäisvelvoitteet ovat osa sopimusta ja niiden laiminlyönnistä on määritelty sakot, ja tarvittaessa ne toimivat sopimuksen purkuperusteina.

Kaupungin infrarakentamisen ja talonrakentamisen hankkeet järjestetään hankintalakia noudattaen.

Lisäksi kaupungin infrarakentamisen urakoissa on noudatettu hankintalaissa (1397/2016) EU-direktiivin mukaisia ehdokkaiden /tarjoajien pakollisia (80 §) ja harkinnanvaraisia (81 §) poissulkuperusteita hankintalain sääntelyä laajemmin myös kansallisissa urakkahankinnoissa. Ehdokkaan/tarjoajan pakolliset poissulkuperusteet sisältävät muun muassa tarkan listauksen rikoslain mukaisista tietyistä tuomioista kuten työturvallisuusrikokset, työaikasuojelurikokset ja työsyRJintä. Harkinnanvaraisissa poissulkuperusteissa puolestaan mainitaan esimerkiksi sekä Suomen tai Euroopan unionin lainsäädännön, työehtosopimusten taikka kansainvälisten sopimusten ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkomukset. Ehdot ovat osa tarjouskilpailuvaihetta, ja ne varmistavat osaltaan ehdokkaiden/tarjoajien kelpoisuuden myös työperäisen hyväksikäytön näkökulmasta.

Talonrakennushankkeet kilpailutetaan pääosin Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimesta. Tilapalvelut on laatinut aiheeseen liittyvän ohjeen "Ohje työperäisen hyväksikäytön torjuntaan Tilapalveluiden hankinnoissa, 10.11.2023". Ohjeessa kuvataan tapoja huomioida työperäisen hyväksikäytön torjunta hankinnan eri vaiheissa ja sopimuskaudella, ja sen laadinnassa on hyödynnetty HEUNIn opasta Työperäinen hyväksikäyttö ja julkiset hankinnat, Opas riskien huomioimiseen Suomessa. Lisäksi marraskuussa 2025 on tarkistettu, että RT 103754 -ohjekortin periaatteet on huomioitu Tilapalveluiden tarjouspyyntö- ja sopimusasiakirjoissa. Henkilöstö on koulutettu havaitsemaan mahdolliset epäkohdat, ja työmaavalvonnassa tarkastetaan säännöllisesti työmaalla töissä olevan henkilöstön sopimuksenmukaisuus.

Kaupunki on vuoden 2025 aikana kehittänyt infrarakentamisen urakkaehtoja sosiaalisen vastuullisuuden osalta sisältäen muun muassa lähetettyjä työntekijöitä koskevat ehdot. Urakkaehtoja on yhdenmukaistettua ja vaatimuksia tarkasteltu. Ehtoja on työstetty yhdessä HEUNI:n (Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti) asiantuntijan kanssa vuoden 2025 keväällä, ja pyydetty arviointia sekä näkemystä ehtojen asianmukaisuudesta ja riittävydestä.

Urakoita rakennuttavat organisaatiot ovat pyrkineet ylläpitämään ja päivittämään säännöllisesti työperäisen hyväksikäytön torjuntaan liittyvää ymmärrystä ja tietotaitoa sekä arvioimaan käytännön toimenpiteitä työmailla. Koulutustarpeita arvioidaan toimintaympäristön muutokset huomioiden. 11.11.2025 järjestettiin rakennuttajille (kaupunki, Tilapalvelut Oy ja Infra Oy) Avin toteuttama koulutus koskien ulkomaisen työvoiman käyttöä. Koulutus sisälsi käytännön toimenpiteitä ja keinoja rakennuttajille työperäisen hyväksikäytön tunnistamiseksi, havaitsemiseksi ja ongelmiin vastaamiseksi. Lisäksi jo 13.11.2023 Tampereen Tilapalvelut Oy:lle ja 15.1.2024 kaupungille ja Tampereen Infra Oy:lle on järjestetty erilliset koulutukset ”Työperäinen hyväksikäytön torjunta infra-alan hankinnoissa”. Koulutus pidettiin tällöin HEUNI:n toimesta ja kohdennettiin infrarakentamisen rakennuttajille.

Perusteet aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi/ryhtymättä jättämiseksi

Keskeiset kaupunkikonsernin rakennuttajaorganisaatiot (Tampereen kaupunki, Tampereen Tilapalvelut Oy) ovat toimintaympäristö ja sen muutokset huomioiden tunnistaneet riskejä työperäiseen hyväksikäyttöön liittyen. Sosiaalisen vastuullisuuden huomioiminen ja riskienhallinta sisältyvät hankintayksiköiden ja hankkivien organisaatioiden nykyisiin hankintaprosesseihin. Hankkivat organisaatiot ovat arvioineet RT-ohjekortin sisältöä ja ehdotuksia toimenpiteistä suhteessa hankintaprosessin kontroleihin sekä nykyisiin sopimuskirjauksiin ja toimintatapoihin nähden. Kyseessä olevan RT-ohjekortin mukaiset periaatteet sisältyvät nykyisiin prosesseihin ja asiakirjoihin. Yhdessä nämä muodostavat toimintamallin, jonka avulla keskeiset hankkivat organisaatiot riittävällä tavalla kykenevät tunnistamaan ja hallitsemaan työperäisen hyväksikäytön riskejä. Hankkivilla organisaatioilla on keinot soveltaa RT-ohjekortin toimintaohjeita käytännön tasolla muun työmaavalvonnan yhteydessä.

RT-ohjekortin soveltamisvelvoite tytäryhtiöille tuodaan kaupungin konserniohjeeseen seuraavan päivityksen käsittelyn yhteydessä.

Kaupungilla käytössä oleva ilmoituskanava ei tällä hetkellä mahdollista toimittajien henkilöstön ilmoituksia, vaan kyseessä on sisäinen ilmoituskanava. Käytännössä pääurakoitsija on vastuussa toimitusketjun hallinnasta, ja tähän sisältyy riittävien yhteydenpitokanavien järjestäminen mahdollisten ilmoitusten vastaanottamiseksi ja käsittelemiseksi. Käytännössä nykyiset yhteistyömenettelyt, viestintä- ja yhteydenottokanavat hankkivien organisaatioiden sekä pääurakoitsijan että aliurakoitsijoiden välillä vastaavat nyt kysymyksessä oleviin

ilmoitustarpeisiin. Hankkivan organisaation yhteystiedot ovat osapuolten saatavilla, ja tarvittaessa osapuolten henkilöstö voi olla yhteydessä suoraan hankkivan organisaation rakennuttajiin sekä valvojiin.

Tiedoksi

kh

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 19.01.2026, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Salmi Pekka

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Valtuutettu Saana Kuusipalon ym. valtuustoaloite sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Saana Kuusipalo, Virpi Ekholm, Jarmo Viljakka, Jarkko Vesapuisto, Jukka Kauppinen, Petri Mölsä, Miikka Seppälä, Milko Tietäväinen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, 09.02.2026, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Salmi Pekka

Päätös

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätösehdotus oli

Valtuutettu Saana Kuusipalon ym. valtuustoaloite sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Saana Kuusipalo, Virpi Ekholm, Jarmo Viljakka, Jarkko Vesapuisto, Jukka Kauppinen, Petri Mölsä, Miikka Seppälä, Milko Tietäväinen

Kokouskäsittely

Valtuusto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, § 44, 16.03.2026

Kaupunginhallitus, § 54, 16.02.2026

§ 44

Valtuustoaloite erittäin uhanalaisen jokihelmisimpukan suojelemiseksi Tampereen kaupungin toiminnassa – Saana Kuusipalo ym.

TRE:4334/11.00.01/2024

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Saana Kuusipalo ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Saana Kuusipalo, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Tampereen Vesi Oy
/Juha Rintamäki

Liitteet

- 1 Kh 16.2.2026 Tampereen Vesi Oyn lausunto valtuustoaloitteesta
27.11.2025
- 2 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 16.02.2026, § 54

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Saana Kuusipalo ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuustoaloitevastauksen käsittelyssä kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 § 75 Saana Kuusipalon ehdotuksesta valtuusto päätti asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi. Perustelun mukaan aloitevastauksessa ei tarkastella tarpeeksi kattavasti, miten erittäin uhanalaisen jokihelmisimpukan elinympäristön edellytykset turvataan Pinsiön-Matalusjoessa kaikkina vuodenaikoina. Valmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota Tampereen Vesi Oy:n Pinsiönharjun pohjavedenoton vaikutuksiin Pinsiönlähteeseen ja Pinsiön-Matalusjokeen. Valmistelussa tulee myös selvittää, onko Tampereen Vesi Oy:n Pinsiönharjun pohjavedenotto luonnonsuojelulain ja vesilain mukaista.

Omistajaohjausyksikkö on pyytänyt lisäselvityksiä ympäristönsuojeluyksiköltä ja Tampereen Vesi Oy:ltä. Omistajaohjaus on lisäksi keskustellut asiasta Tampereen Vesi Oy:n kanssa ja yhtiö on myös käynyt konsernijaostossa tilannekatsauksella, jossa on keskusteltu asiasta. Omistajaohjaus on saatujen selvitysten perusteella tyytyväinen Tampereen Vesi Oy:n toimiin asiassa ja luottaa siihen, että Tampereen Vesi Oy tekee tarvittavat ja perustellut toimet asiassa. Omistajaohjausyksikkö ei näe tarvetta ohjata Tampereen Vesi Oy:n toimia asiassa nyt tehtyä enempää.

Tampereen Vesi Oy toteaa lausunnossaan, että Tampereen Vesi on toteuttanut ja suunnittelee useita toimenpiteitä, jotka parantavat jokihelmisimpukan elinympäristöä. Pinsiön ja Julkujärven pohjavedenottamoilta on jo pitkään otettu vähemmän vettä kuin lupa sallisi. Tampereen Vesi Oy:n tavoitteena on turvata sekä puhdas juomavesi että luonnon monimuotoisuus ja yhtiö jatkaa työtä raakun suojelun ja vedenoton tasapainottamiseksi. Tampereen Veden lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.

Ympäristönsuojeluyksikön vastaus:

Toiminnan laillisuus

Pinsiön vedenottamon osalta kyseessä on laillinen tila sekä vesilain että luonnonsuojelulain kannalta, kuten alkuperäisessä vastauksessa valtuustoaloitteeseen on esitetty. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY- keskus) on vesilain mukainen valtion valvontaviranomainen, joka valvoo Pinsiön ja pohjavedenottamon toimintaa. Pirkanmaan ELY- keskus toimii myös luonnonsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena. ELY-keskus on kahdessa lausunnossaan (17.6.2021 ja 8.1.2024) ottanut kantaa toiminnan laillisuuteen ja todennut toiminnan olevan sekä luonnonsuojelulain että vesilain mukaista eikä luvan muuttaminen vesilain 3 luvun 21 §:n mukaan ole tarpeen ennen kuin muut Pinsiön-Matalusjoen ekosysteemin tilaa parantavat toimenpiteet (kuten valuma- alueen vedenpidätyskyvyn parantaminen) on selvitetty ja toteutettu.

Uusin tutkimustieto

Kesällä 2025 valmistui Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta maisterintutkielma ”Pinsiön-Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamiin vaikuttaneet tekijät ja pohjavesivaikutus”. Tutkielman tavoitteena oli selvittää Pinsiön-

Matalusjoen ja Jordaninojan virtaamiin vaikuttaneita tekijöitä pitkällä aikavälillä (1966-2022) ja tarkastella eri pumppausmäärien vaikutusta sekä jokien virtaamiin että pohjavesivaikutteisuuteen lyhyellä aikavälillä (2023-2025).

Pitkän ajan tarkastelussa Pinsiön-Matalusjoen yläjuoksun virtaamassa nähdään laskeva trendi vuoteen 1981, mistä päätellen vedenoton alkaminen vuonna 1976 on vaikuttanut yläjuoksun virtaamaan. Pinsiön-Matalusjoella 1900-luvun alkupuoliskolla tehdyt järvienkuivatukset ja uoman perkaukset ovat todennäköisesti vaikuttaneet Pinsiön-Matalusjoen virtaamaan merkittävästi, mutta virtaama-aineistoa on vain yläjuoksulta vuodesta 1966 eteenpäin, joten suoraa yhteyttä ei voitu arvioida.

Lyhyen ajan tulosten perusteella vedenoton vaikutus näkyy selkeästi Pinsiön-Matalusjoen yläjuoksun virtaamassa ja Pinsiön lähteen pinnankorkeudessa. Virtaamatutkimusten ajalta saatujen tulosten perusteella Pinsiön-Matalusjoki on selvästi pohjavesivaikutteinen ja pohjaveden merkitys korostuu etenkin alivirtaaman aikaan. Yläjuoksun keskivirtaaman osuus alajuoksun keskivirtaamasta oli noin 12 prosenttia koko virtaamatutkimusten ajalta. Pinsiön-Matalusjoen yläjuoksun osuutta alajuoksusta on kuitenkin tarkasteltava kausittain, sillä virtaamatutkimusten aikana osuus vaihteli tyypillisesti 5–20 prosentin välillä ja kesän alivirtaamakaudella yläjuoksun osuus alajuoksusta oli suurimmillaan eli noin 30 prosenttia.

Alajuoksun virtaamaan vaikuttaa myös useammat jokeen laskevat sivu-uomat, kuten Jordaninoja ja Blummanoja. Julkujärven vedenotolla ei havaittu olevan vaikutusta Jordaninojan yläjuoksun virtaamaan. Pinsiön-Matalusjoen alajuoksun virtaamat ovat selkeästi suurempia kuin yläjuoksulla ja myös herkempiä sadannassa ja sulavedessä tapahtuville muutoksille sekä pintavaluntana jokeen huuhtoutuville aineille: virtaamatutkimusten aikana sadannan ja sulavesien vaikutus oli suurin vaikuttava tekijä virtaamaan sekä Jordaninojan yläjuoksulla että Pinsiön-Matalusjoen alajuoksulla. Kuitenkin tutkielman mukaan pohjaveden voidaan todeta olevan hyvin merkittävä tekijä jokisysteemissä. Vaikka Pinsiön-Matalusjoen alajuoksun virtaamasta suuri osa kertyy muualta kuin joen yläjuoksulta, alivirtaamakausilla Pinsiön-Matalusjoen yläjuoksun osuus alajuoksusta on suhteellisen merkittävä.

Johtopäätökset/toimenpiteet

Uusimman tutkimustiedon mukaan vedenotolla on selkeä vaikutus yläjuoksun virtaamaan ja vähäsateisimmilla kesäkausilla osin myös alajuoksun virtaamaan. Tutkielman mukaan kausittaisen vedenoton mahdollisuus yhtenä vaihtoehtona muiden toimenpiteiden joukossa on syytä ottaa tarkasteluun. Tämä voisi tarkoittaa sitä, että alivirtaamien aikaan vettä pumpattaisiin verkostoon vähemmän ja muulloin enemmän. Muita Pinsiön-Matalusjoen raakkujen elinolosuhteita mahdollisesti parantavia toimenpiteitä ovat veden laadun parantaminen ja erityisesti kiintoainekuormituksen vähentäminen, valuma-alueen veden pidätyskyvyn parantaminen, uomassa tehtävät kunnostustoimet kuten kutusoraikot ja pohjan laadun parantaminen sekä riittävät suojavaikykkeet puron rannoilla. Asiassa on huomioitava, että

Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan Pinsiön ja Julkujärven vedenottamoilla on erittäin tärkeä rooli vedentuotannossa erityisesti huoltovarmuuden ja varautumisen näkökulmasta. Vesilain mukainen lupa vedenottoon on pysyvä ja vedenoton osalta tila on Pirkanmaan ELY-keskuksen vuosien 2021 ja 2024 lausuntojen mukaan laillinen.

Tiedoksi

Saana Kuusipalo, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Tampereen Vesi Oy /Juha Rintamäki

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Tampereen Vesi Oy:n toimitusjohtaja Juha Rintamäelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Varajäsen Johanna Kirjavainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite
- 2 Kh 16.2.2026 Tampereen Vesi Oyn lausunto valtuustoaloitteesta 27.11.2025

Kaupunginvaltuusto, § 45, 16.03.2026

Yhdyskuntalautakunta, § 38, 10.02.2026

Kaupunginhallitus, § 69, 02.03.2026

§ 45

Valtuustoaloite Pispalan rakennusperinnön ja kulttuurihistoriallisen ympäristön suojelemiseksi ja säilyttämiseksi eheänä myös tulevaisuudessa – Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila ja Jouni Sirén ym.

TRE:3781/11.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Minna Kiviluoto, puh. 040 801 6951, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Juho Hirvelän, Kalle Kallion, Mats Uotilan ja Jouni Sirenin ym.
valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.
Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valtuustoaloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin
toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila, Jouni Siren, Elina Karppinen, Minna
Kiviluoto

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 10.02.2026, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Juho Hirvelän, Kalle Kallion, Mats Uotilan ja Jouni Sirenin ym.
valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite
todetaan loppuun käsitellyksi.

Valtuustoaloite ei anna aiheutta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila ja Jouni Siren sekä 18 muuta allekirjoittajaa jättivät 16.6.2025 valtuustoaloitteen Pispalan rakennusperinnön ja kulttuurihistoriallisen ympäristön suojelemiseksi ja säilyttämiseksi eheänä myös tulevaisuudessa.

Aloitteessa esitetään, että Pispalan työn alla olevat ja tulevat asemakaavat rakennustapaohjeineen kirjoitetaan siten, että niistä poistetaan kaikki määräykset, jotka estävät tai kieltävät perinteisen näköisen rakentamisen. Toinen esitys on, että näihin asemakaavoihin ja rakennustapaohjeisiin kirjataan selkeät ja sitovat linjaukset, jotka sallivat ja suosivat rakennustapaa, joka on sopusoinnussa alueen historiallisen rakennustyylin ja kulttuuriympäristön kanssa. Kolmas esitys on, että kaikki uusi rakentaminen Pispalan alueella tulee toteuttaa tavalla, joka tukee ja täydentää alueen perinteistä arkkitehtuuria, mittakaavaa ja kaupunkikuvaa. Lisäksi esitetään, että käsiteltäessä rakennuslupahakemuksia Pispalan jo vahvistuneilla suojeluasemakaava-alueilla (8310, 8256, 8257) hyödynnetään rakennusvalvonnassa mahdollisuutta myöntää poikkeamia asemakaavan määräyksistä ja/tai rakentamistapaohjeista, yllä määriteltyjen periaatteiden mahdollistamiseksi. Näillä poikkeamisilla ei ole tarkoitus lisätä tontin sallittua yhteenlaskettua kerrosalaa.

Valtuustoaloitteessa todetaan nykyaikaista uudisrakentamisen tapaa edellyttävän kaavamääräyksen olevan ristiriidassa Pispalan ominaispiirteiden kanssa, uhaten asteittain murentaa sen ainutlaatuisen kaupunkikuvan, joka tekee alueesta sekä visuaalisesti että kulttuurisesti arvokkaan. Kansainvälisestikin vaaditaan kauniimpaa ja inhimillisempää rakennettua ympäristöä ja korostetaan ympäristöön sopivuutta siten, että uudet rakennukset voivat parhaimmillaan näyttää siltä kuin ne olisivat aina olleet osa kaupunkia. Aloitteessa esitetään, että kaikissa rakennushankkeissa tulee pyrkiä sopusointuun ympäröivän kaupunkitilan ja historiallisen rakennuskannan kanssa, ja siksi perinteiset arkkitehtuurityylit tulisi sallia.

Pispala on RKY-alue eli valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Pirkanmaan maakuntamuseon laatimassa rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa on todettu alueen arvot kaupunginosa-, korttelialue- ja tonttitasolla.

Pispalan asemakaavojen uudistamisen keskeisenä tavoitteena on kulttuuriympäristön arvojen säilyttäminen. Alueen asemakaavoissa osoitetaan tarkemmat suojelumerkinnot kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille, pihapiireille, osa-alueille, rakenteille sekä muinaismuistoille. Lisäksi kaavoissa annetaan useita määräyksiä koskien mm. korjausrakentamista sekä aluetta täydentävän uudisrakentamisen kokoa, mittasuhteita, materiaaleja ja väritystä, jotta uudisrakentaminen sopeutuisi arvokkaalle alueelle. Korjaus- ja täydennysrakentamista on prosessin alusta alkaen pyritty ohjaamaan alueen perinteen mukaiseen vaatimattomaan rakentamisen tapaan. Rakentamistapaohje ohjaa

kaupunkikuvaa Pispalalle ominaiseen monimuotoisuuteen mutta samalla selkeään muotokieleen ja konstailemattomiin yksityiskohtiin.

Pispalan täydennysrakentamisessa korostui 2000-luvun alkupuolella alueen perinteelle vieras huvilamainen, koristeellinen rakentamisen tapa. Alueen tunnistettujen arvojen turvaamiseksi kaavatyoässä nähtiin tarpeelliseksi ohjata uudisrakentamista työväen asuinalueelle tyypilliseen yksinkertaisuuteen, jotta vanhan rakennuskannan merkittävyys kaupunkikuvassa säilyy.

Uudisrakentamisen määrä, koko ja tapa ovat olleet keskeisiä kysymyksiä koko Pispalan asemakaavaprosessin ajan. Kaavoituksen tavoitteena on ollut ohjata täydennysrakentaminen alueelle sopeutuvaksi ja alueen arvoja tukevaksi mutta ilmentäen myös oman rakennusajankohtansa hyvää suunnittelua ja rakentamista, jotta alueen historiallinen rakennuskanta ja erilaiset ajalliset kerrostumat olisivat havaittavissa. Oleellisia tekijöitä uudisrakentamisen sopeutumisessa alueelle ovat sen mittasuhteet, rakennus- ja julkisivumateriaalit, aukotus ja väritys. Merkitystä on myös tontin piha-alueen muotoilulla, materiaaleilla sekä kasvillisuudella.

Pispalan uudisrakentamista koskevat kaavamääräykset pohjautuvat Pirkanmaan maakuntamuseon lausuntoon ja näkemykseen rakennetun ympäristön kerroksellisuudesta: "Pispalan arvot perustuvat suurelta osin 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun työväen asuinrakentamiseen. Rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo muodostuu niiden historiallisesta todistusvoimasta, niiden iästä, tietynä aikana käytössä olleesta rakennustyylistä, rakennustekniikasta ja materiaaleista. Kerroksellisella ja moni-ilmeisellä alueella on lisäksi paljon myös myöhempää 1950-2010-luvuilla rakennettua, oman aikansa rakentamistapaa edustavaa rakennuskantaa, joka erottuu perinteisestä rakentamisesta selvästi esimerkiksi muodoiltaan, materiaaleiltaan ja tyylipiirteiltään. Maakuntamuseon näkemyksen mukaan historiallista tyyliä jäljittelevän uudisrakentaminen salliminen aiheuttaisi tilanteen, jossa alueella liikkuva ei enää erottaisi vanhaa rakennuskantaa uudesta. Jäljitelmien salliminen myös vähentäisi aitojen vanhojen rakennusten arvoa ja merkittävyyttä sekä saattaisi vanhojen rakennusten kunnostamisen ja korjaamisen sijaan kannustaa kiinteistön omistajia purkamaan vanhoja rakennuksia ja korvaamaan ne jäljitelmillä, mitä ei voida pitää kulttuurisesti tai ekologisesti kestäväenä. Alueiden kulttuurihistoriallisia arvoja ei voida uudisrakentamisen keinoilla lisätä, ainoastaan säilyttää ennallaan tai vähentää. Pispalan asemakaavan uudistamisen tarkoitus on alusta lähtien ollut mahdollistaa kooltaan, massoitteiltaan ja värykseltään Pispalan kaupunkikuvaan sopivien, mutta modernien uudisrakennusten rakentaminen tarvittaessa. Olemassa olevan rakennuskannan lomaan on mahdollista toteuttaa uudisrakentamista, joka säilyttää ympäristön luettavuuden, lisää alueelle luonteenomaista kerroksellisuutta ja mahdollistaa alueen täydentymisen mittakaavaan sopivalla modernilla rakentamisella."

Pispalan lainvoiman saaneissa uudistetuissa asemakaavoissa nro 8256, 8257 ja 8310 ja kaavaehdotuksessa nro 8309 määrätään uudisrakentamisesta RKY-alueella seuraavasti: "Kaikki suunnittelu ja

rakentaminen tulee tehdä niin, että alueen valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö ja arvokas rakennuskanta säilyvät. Museoviranomaiselle tulee antaa lausuntomahdollisuus valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, suojelukohteita ja -alueita koskevissa merkittävässä hankkeissa." "Uudisrakennukset, laajennukset ja julkisivumuutokset tulee sovittaa huolellisesti osaksi kulttuuriympäristöä."

Pispalan I vaiheen asemakaavoissa 8256 ja 8257 on lisäksi uudisrakentamista koskeva yleismääräys: "Uudisrakennusten perusmuodon tulee olla selkeä suorakaidekappale."

Rakentamistapaohjeessa todetaan, että täyssymmetriaa, ulkomaisia tyylilainoja ja kartanomallisia uusvanhoja piirteitä ei sallita. Määräyksellä ja rakentamistapaohjeella on pyritty ohjaamaan uudisrakentamista alueen vaatimattomaan mutta kekseliääseen työväen rakentamiseen sopeutuvaksi.

II vaiheen asemakaavaehdotuksissa nro 8309 ja 8310 v. 2019 uudisrakentamista koskevaa yleismääräystä täydennettiin rakentamistapaohjeeseen pohjautuvalla lauseella: "Uudisrakentaminen on ratkaistava nykyarkkitehtuurin keinoin, historiallista tyyliä jäljittelevät ratkaisut eivät ole sallittuja."

Tarkistetun kaavaehdotuksen nro 8309 uudisrakentamista koskevia kaavamääräyksiä ja rakentamistapaohjetta on syksyllä 2025 tarkistettu siten, että mahdollistetaan perinteisen näköinen rakentaminen ja korostetaan edelleen uudisrakentamisen huolellista sovittamista kaupunkikuvaan.

Kaava-aineistosta 8309 on poistettu yleismääräyksen lauseet "Uudisrakennusten perusmuodon on oltava selkeä suorakaidekappale. Uudisrakentaminen on ratkaistava nykyarkkitehtuurin keinoin, historiallista tyyliä jäljittelevät ratkaisut eivät ole sallittuja." ja ne on korvattu seuraavilla lauseilla: "Uudisrakennus on sovitettava huolellisesti alueen kaupunkikuvaan ja kortteliin. Uudisrakennuksen on noudatettava mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja väriykseltään alueen perinteistä rakennustapaa."

Rakentamistapaohjetta on päivitetty vastaavasti.

Poikkeamislupaharkinta on tapauskohtaista ja pohjautuu asemakaavan tavoitteisiin ja rakentamistapaohjeeseen, huomioiden erityisesti kunkin kohteen lähiympäristö.

Tiedoksi

Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila, Jouni Siren, Elina Karppinen, Minna Kiviluoto

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Juho Hirvelän, Kalle Kallion, Mats Uotilan ja Jouni Sirenin ym.
valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.
Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valtuustoaloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin
toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Juho Hirvelä, Kalle Kallio, Mats Uotila, Jouni Siren, Elina Karppinen, Minna
Kiviluoto

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, § 46, 16.03.2026
Yhdyskuntalautakunta, § 39, 10.02.2026
Kaupunginhallitus, § 70, 02.03.2026

§ 46

Valtuustoaloite orvokkien ja muiden kausikukkien jakamiseksi maksutta kaupunkilaisille kompostoinnin sijaan - Sinikka Torkkola ym.

TRE:3107/11.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Infrahallintapäällikkö Kimmo Myllynen, puh. 040 806 4794 ja viherasiantuntija Kirsi Mäntysaari-Ukkola, puh. 044 423 5778, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Sinikka Torkkolan ynnä muiden valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Sinikka Torkkola, Kimmo Myllynen, Kirsi Mäntysaari-Ukkola

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 10.02.2026, § 39

Valmistelijat / lisätiedot:
Tietäväinen Milko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Sinikka Torkkolan ynnä muiden valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Sinikka Torkkola sekä lukuisat muut kaupunginvaltuutetut esittävät valtuustoaloitteessaan 19.5.2025, että kaupungin tulisi selvittää ruukkuihin ja puistoihin istutettujen orvokkien sekä muiden kesken kukintakauden istutuksiin vaihdettavien kausikasvien kierrättämismahdollisuuksia kompostoinnin sijaan. Aloitteessa todetaan orvokkien elinkaaren jäävän varsin lyhyeksi niiden tullessa poistetuiksi muiden kesäkukkien istuttamisen yhteydessä.

Aloitteessa on esitetty, että orvokkeja ja muita kausikasveja voisi jakaa maksutta kuntalaisten omille pihoidille ja parvekkeille istutettaviksi. Ehdotuksen mukaan kukkien vaihtopäivät voisi ilmoittaa kaupungin ja/tai Tampereen Infran (jäljempänä Infra) verkkosivuilla, jotta kuntalaiset voisivat käydä niitä noutamassa. Orvokkien jakamisen ympärille on esitetty myös yhteisöllisen pientapahtuman järjestämistä.

Kausikasvien sesongeista voidaan yleisesti todeta, että puistoissa ja muilla yleisillä alueilla sesonkeja on vuodenkierrossa neljä. Huhtikuussa ydinkeskustaa koristavat narsissiruukut, äitienpäivästä kesäkuun alkupuolelle orvokkiruukut ja puistojen orvokki-istutukset, kesäkuun puolivälistä syyskuulle kesäkukkaistutukset ruukuissa, amppeleissa ja puistojen istutusalueilla sekä Tampereen päiväksi istutettavat Callunat ja muut pitkälle talveen kestävät syyskukat. Muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki puistojen ja yleisten alueiden kausikasviruukut ja -istutukset sijaitsevat keskustan alueella. Niiden lisäksi kaupunkien kiinteistöt sekä yksityiset toimijat ovat voineet hankkia orvokkeja tai muita kausikasveja omille alueilleen.

Puistojen ja yleisten alueiden kausikasvien hankinnasta ja hoidosta vastaa Infra yleisten alueiden kunnossapidon palvelusopimuksen mukaisesti. Kaupungin ja Infran asiantuntijat ovat keskustelleet valtuustoaloitteessa esitetyistä asioista ja on sovittu, että orvokkien ja muiden kausikasvien jakamiseen etsitään hyvää ja toimivaa mallia. Kasvien jakamisen tulee tapahtua ohjatusti, tasapuolisesti ja turvallisesti ilman, että siitä aiheutuu palveluntuottajalle kohtuuttomasti lisätyötä tai istutuksista poistettujen kasvien pitkiä kuljetusmatkoja. Kokeilukohteeksi valikoitui helposti julkisilla kulkuvälineillä saavutettavissa oleva Kirjastonpuisto, jossa on kooltaan kaupungin suurin, noin 2400 kasvin, orvokkiryhmä. Tampereen Infra järjestää kuntalaisille avoimen jakotilaisuuden orvokkien poistamisen yhteydessä keväällä 2026. Ajankohdasta ja tarkemmista järjestelyistä tullaan tiedottamaan julkisesti kaupungin ja Infran nettisivuilla. Saatujen kokemusten perusteella päätetään orvokkien jakamiskokeilun jatkumisesta tai laajentamisesta tulevana vuosina.

Kuntalaisille järjestettävän jakotilaisuuden lisäksi kaupunki on käynnistänyt yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa selvityksen orvokkien jakamisesta päiväkotipihoille istutettaviksi.

Keskikesästä syksyyn yleisiä alueita koristavissa kausikasvi-istutuksissa käytetään yksivuotisten kukkivien kasvien lisäksi runsaasti heiniä ja monivuotisia talvisäilytykseen siirrettäviä kasveja. Tyypillisiä talvisäilytettäviä ja vuodesta toiseen istutuksiin palautettavia kasveja ovat Koskipuiston ja Vanhankirjastonpuiston punaiset kannat, rungolliset

Bougainvilleat ja verenpisarat, agavet sekä osa pelargoneista. Kesäkauden kausikasvi-istutuksissa käytetään enenevässä määrin myös perennoja, kuten näyttävälehtisiä keijunkukkia, jotka istutetaan syksyn tullen täydennysistutuksina puistojen perennaryhmiin ympäri kaupunkia. Heinistä osa jää istutuspaikoille talventörröttäjiksi, ja monivuotisia heinälajeja siirretään puistojen istutuksiin. Tehdyillä linjauksilla ja kasvivalinnoilla on jo vähennetty kompostointiin päätyvää kasvimäärää. Kesäistutusten yksivuotiset kausikasvit ovat syys-lokakuussa pääosin elinkaarensa päässä eikä niiden jakaminen kuntalaisille ole tarkoituksenmukaista. Poikkeuksena kokeillaan syksyllä 2026 daalianjuurakoiden jakamista Arboretumin ystävien talkootilaisuuksissa. Callunat ja muut syysistutusten kasvit eivät ole jakamiskelpoisia talven jälkeen.

Tiedoksi

valtuuston päätöksestä: Sinikka Torkkola, Kimmo Myllynen, Kirsi Mäntysaari-Ukkola

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Sinikka Torkkolan ynnä muiden valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Sinikka Torkkola, Kimmo Myllynen, Kirsi Mäntysaari-Ukkola

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, § 47, 16.03.2026
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 18, 10.02.2026
Kaupunginhallitus, § 71, 02.03.2026

§ 47

Valtuustoaloite lasten koulutien turvaamiseksi – Perussuomalaisten valtuustoryhmä

TRE:5832/08.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetuksen johtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimikunta Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu
lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Ulla Ojalampi, Mari Palviainen, Simo
Turtiainen, Monika Sola, Mikko Tiirikainen, Harri Jurvela

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 10.02.2026, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojalampi Ulla

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu
lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Arto Grönroos sekä muut allekirjoittaneet ovat 10.11.2025
jättämässään valtuustoaloitteessa tuoneet esiin huolensa siitä, että
Sairaalakadun toimipisteen lakkauttaminen kesken lukuvuoden saattaa

vaarantaa Järvensivun, lidesrannan ja Palvaanniemen alueiden nuorimpien oppilaiden turvallisen koulumatkan. Aloitteessa toivotaan, että oppilaat voisivat jatkaa Sairaalakadun väistötiloissa siihen saakka, kunnes Järvensivun uusi koulurakennus valmistuu.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on päätöksellään linjannut, että perusopetus luopuu Sairaalakadun kiinteistöstä 1.1.2026 alkaen. Sairaalakadun toimipisteestä luopuminen perustuu sekä merkittäviin taloudellisiin syihin että kaupungin palveluverkon kokonaisarviointiin. Sairaalakadun kiinteistön vuokra perusopetukselle on 420 000 euroa vuodessa, ja oppilaskohtainen kiinteistökustannus on tällä hetkellä noin 6 600 euroa, kun kaupungin keskiarvo on 2 400 euroa. Näin ollen Sairaalakadun kustannukset ovat yli 2,5-kertaiset verrattuna kaupungin keskimääräisiin kustannuksiin. Kaupungin talousohjelman mukaisesti tavoitteena on luopua väistötiloista niiden korkeiden kustannusten vuoksi heti, kun pysyvämmät tilaratkaisut ovat käytettävissä. Koulun väistötilatarpeen päätyttyä koulun B-rakennukseen on vapautunut oppilaskäyttöön soveltuvia tiloja.

Investointisuunnitelman osalta Järvensivun uuden koulun ja päiväkodin toteutus on varmistettu poliittisessa päätöksenteossa, ja kohde etenee nopealla aikataululla kaupungin investointiohjelman mukaisesti. Sairaalakadun kiinteistön vuokra muodostuu Tampereen kaupungin Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän ja perusopetuksen budjetin välisestä kustannusjaosta. Perusopetus maksaa tilojen käytöstä kaupungin omalle tilapalvelulle, jolloin kyseessä ei ole ulkoinen meno, vaan sisäinen rahan siirto kaupungin yksiköiden välillä. Tämä aiheuttaa sen, että perusopetuksen budjetista kohdistuu merkittävä osuus tilavuokriin, vaikka varat pysyvät kaupungin sisällä. Kun perusopetus luopuu kalliista väistötiloista ja siirtyy pysyvämpiin, kustannustehokkaampiin tiloihin, perusopetuksen budjetista vapautuu resursseja opetuksen ydintoimintaan.

Sairaalakadun toimipisteessä opiskelee tällä hetkellä 40 Järvensivun alueen oppilasta sekä 23 valmistavan opetuksen oppilasta, joista jälkimmäiset eivät asu Järvensivun alueella. Oppilaat siirtyvät Sammon kouluun, jonka peruskiinteistökapasiteetti mahdollistaa oppilaiden siirron asianmukaisesti.

Koulumatkojen pituudet vaihtelevat: esimerkiksi Kuikankadun loppupäästä Messukylän kouluun on matkaa alle 2 km ja Sammon koululle noin 1,9 km. lidesrannan suunnasta Sammon koulun Teiskontien toimipisteeseen matkaa kertyy 1,8–2 km ja Tampereen yliopiston normaalikoululle (Norssi) alle 1,5 km. Huoltajat ovat kuitenkin tuoneet esiin huolensa lidesjärven läheisyyden aiheuttamasta mahdollisesta vaarasta oppilaiden koulutielle.

Koulumatkat eivät ylitä koulumatkaetuuden rajoja, mutta erityisesti liikenneturvallisuuden varmistamiseen kiinnitetään huomiota. Kaupunkialueella vilkasliikenteisiä teitä esiintyy useita, mutta liikennevalovalvotut tienylitykset ovat osa päivittäistä koulumatkaa. Siirtymävaiheen ensimmäisinä kuukausina voidaan järjestää koulunkäynninohjaajien vetämiä koulumatkakävelyitä Järvensivun koululta, jotta oppilaiden ja huoltajien mahdolliset huolet voidaan

lieventää. Lisäksi reuna-alueilta (Messukylän pää, Nekalan läheisyys) voidaan tarjota mahdollisuutta siirtyä myös muihin kouluihin perheiden niin toivoessa. Liikenneturvallisuusopetusta lisätään siirtymän aikana.

Valmistava opetus on ollut Sairaalakadulla Kissanmaan koulun väistötilajärjestelyjen vuoksi, mutta tämä päättyy vuoden vaihteessa ja valmistava opetus siirtyy takaisin Sammon kouluun.

Oppilaiden koulumatkat säilyvät kohtuullisina, mutta siirtymävaiheen aikana panostetaan erityisesti oppilaiden turvallisuuteen ja tuen tarjoamiseen sekä huoltajien tiedottamiseen. Sairaalakadun koulutalon huoltajille on järjestetty infotilaisuus lokakuussa 2025.

Ensimmäisen kouluviikon (7.–9.1.2026) ajan ohjaajat ovat olleet opastamassa lapsia uuteen koulurakennukseen Kalevantien ja Salhojankadun valo-ohjatun risteyksen kohdalla klo 8.00 ja 8.45. Kaupungin liikennesuunnittelu on päivittänyt turvallisten koulumatkojen sivustoa, josta päivitetyt reittikartat ja infopaketit ovat löydettävissä. Kalevantielle on tuotu siirrettävät nopeusnäyttötäulut autoilijoiden herättelemiseksi. Tämän lisäksi ekaluokkaisille on jaettu joulun alla led-valoilla varustetut huomioliivit turvallisempaa koulumatkaa varten.

Edellä esitetyin perustein ei ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin aloitteen mukaisesti.

Tiedoksi

Valtuuston päätöksestä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Ulla Ojalammi, Mari Palviainen, Simo Turtiainen, Monika Sola, Mikko Tiirikainen, Harri Jurvela

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Ulla Ojalammi, Mari Palviainen, Simo Turtiainen, Monika Sola, Mikko Tiirikainen, Harri Jurvela

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto, § 48, 16.03.2026
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 21, 12.02.2026
Kaupunginhallitus, § 72, 02.03.2026

§ 48

Tiedoksi: Nuorisovaltuuston aloite uimahallien kertalippujen maksumahdollisuuksista

TRE:5834/02.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 16.03.2026, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh. 040 702 0132, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimikunta Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 12.02.2026, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:
Murotie Hanna

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Nuorisovaltuustolle annetaan vastauksena perustelutekstissä oleva lausunto.

Aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto on 25.9.2025 tehnyt aloitteen uimahallien kertalippujen maksumahdollisuuksista. Aloitteessaan nuorisovaltuusto toteaa, että vuoden 2025 alussa Nyssen maksujärjestelmään tehdyn uudistuksen jälkeen matkakorteilla ei enää pysty maksamaan lippua

Tampereen uimahalleihin. Muutoksen myötä nuorisovaltuusto on havainnut, että uimahallimaksujen monimutkaistuminen on nostanut lasten ja nuorten kynnystä käyttää uimahallipalveluita ja tehty muutos vaikeuttaa maksamista ja vähentää julkisten liikuntapalveluiden saavutettavuutta erityisesti kaikista nuorimmille.

Nuorisovaltuuston mielestä uimahalleissa tulisi olla mahdollisimman helppokäyttöinen tapa maksaa lipusta. Jos matkakorttia ei ole mahdollista ottaa takaisin maksuvälinevalikoimaan, nuorisovaltuusto ehdottaa samankaltaisen käytännöllisen mallin kehittämistä. Nuorisovaltuusto nostaa esiin esimerkiksi Nysse Mobiilin laajentamisen kertakäyttöisen uimahallilipun ostamiseen.

Aloitetaan nuorisovaltuusto perustelee sillä, että edullinen hinnoittelu tukee liikkumista, uimataidon kehittymistä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Tampereen seudun joukkoliikenne:

Nysse-kortin käyttö uimahalli- ja kuntosalikäyntien maksuvälineenä päättyi 31. tammikuuta 2025. Muutoksen taustalla on Nyssen maksujärjestelmän muuttuminen tilipohjaiseksi. Lippuihin ja asiakasryhmiin liittyvä tieto on uudessa järjestelmässä matkakortin sijaan taustajärjestelmässä ja vanhan käytännön ylläpitäminen uudessa järjestelmässä ei ollut enää tarkoituksenmukaista. Nysse Mobiili -sovellus on useiden suomalaisten kaupunkien yhdessä kehittämä joukkoliikennematkustukseen tarkoitettu sovellus, joka kullakin kaupunkiseudulla on muokattu paikallisen joukkoliikenteen brändin mukaisesti. Sovelluksen kehittäminen paikallisiin tarpeisiin esimerkiksi uimahallikäyntien maksamiseen ei ole kehitteillä eikä kovin perusteltuakaan.

Liikunnan ja nuorison palveluryhmä

Liikunnan verkkokaupasta ostettava uimahallin kertalippu otettiin käyttöön loppuvuodesta 2024. Verkkokaupasta ostettava kertalippu korvasi aiemmin käytössä olleen Nysse-kortilla maksamisen. Nysse-kortin käyttö uimahalli- ja kuntosalikäyntien maksuvälineenä päättyi 31.1.2025. Muutoksen taustalla oli Nyssen maksujärjestelmän muuttuminen tilipohjaiseksi.

Nykyinen, 1.1.2026 voimaan tullut hinnoittelu on seuraava: Nuorten, 17–24-vuotiaiden uimahallin kertalippu ennakoon ostettuna 3,85 euroa ja kassalla 5,20 euroa. Lasten, 4–16-vuotiaiden uimahallin kertalippu ennakoon ostettuna on 2,65 euroa ja kassalla 3,15 euroa.

Kaupungin tavoitteena on pitää uimahallien hinnat edelleen kohtuullisina ja liikkumiseen kannustavina. Vuoden 2025 hinnannousu johtui arvonnäkökannan muutoksesta 10 prosentista 14 prosenttiin. Muuten kaupunki ei korottanut lasten ja nuorten kertalippujen hintoja vuonna 2025. Vuoden 2026 hinnastoon tehtiin 10 prosentin hinnankorotus arvonnäkökannan hintoihin.

Tampereen kaupunki on sitoutunut pormestariohjelmassaan tamperelaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Uimahallien ja maauimalan palvelut ovat tärkeä osa tätä tavoitetta. Kaupunki tarjoaa edelleen

edullisia kertalippuja liikunnan verkkokaupasta lapsille ja nuorille, maksuttomia liikuntamahdollisuuksia eri ikäryhmille ja erityisryhmille, maksuttomat maauimalakäynnit toukokuussa ja syyskuussa 4–18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä kausilippuja, jotka alentavat yksittäisen käynnin hintaa ja kannustavat säännölliseen liikkumiseen.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 72

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

§ 49

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:13/00.01.03/2026

Perustelut

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

§ 50
Kokousraportit

TRE:6023/00.02.01/2025

Päätösehdotus

Kokousraportit otetaan pöytäkirjaan liitteeksi.